

Westcon Helgeland AS

► **Langset Skarberget detaljregulering**

Konsekvensutredning landskap

Oppdragsnr.: 52105246 Dokumentnr.: 01 Versjon: 02 Dato: 2023-12-12

Oppdragsgiver: Westcon Helgeland AS
Oppdragsgivers kontaktperson: Arnt Skogøy
Rådgiver: Norconsult AS, Konrad Klausens vei 8, NO-8003 Bodø
Oppdragsleder: Tuva Daae
Fagansvarlig: Kristin Andersen
Andre nøkkelpersoner: Marit Berntzen

02	2023-12-12	Landskapsfaglig utredning oppdatert	KriAnd	MaLHe	TuCDA
01	2023-11-10	Landskapsfaglig utredning	KriAnd	MaLHe	TuCDa
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

► Sammen drag

Planområdet ligger i Nordland, i Nesna kommune, nordvest på Nesna halvøya. Planområdet strekker seg fra Langsetvågen med Engentjønnna, og videre nordover langs Skarberget og Høghellaren, både til land og havs. Adkomst til området er ved sjø og til land med Fylkesvei 17 og videre kommunal veg fra Langset.

Tiltaket er et verft for vindturbiner. Området er 1 av 3 aktuelle lokasjoner i Norge. Planområdet ligger tilknyttet eksisterende industriområde på Langsetvågen. Hensikten med planen er å avklare og tilrettelegge arealene for et verft med dokk, landarealer og opplagring i sjø for vindturbiner for havvind.

Arealsammensetning i området er i hovedtrekk hav med fjordene, åpen fastmark med bart fjell, fjellsider og koller, øyer og nes. Dyrkamark og innlandsbeite i de lavt liggende områdene langs kysten, skogsareal fra kysten og opp til tregrensen der det ikke er bart fjell. Bebygde areal ligger i tilknytning til dyrkamark og samferdsel. Det er noe samferdselsareal med fylkesveier og kommunale veier som strekker seg langs kysten og knytter steder sammen.

Utredningsområdet er inndelt i to delområder, delområde A Langset - Skogsleira og delområde B Fylkesvei 17 – Sjona. Grunnet tiltakets visuelle influens, som er over en stor utstrekning, er det valgt å behandle fjernvirkning i et eget kapittel. Fjernvirkning se kap. 6.

Delområde A Langset-Skogsleira er et flatelandskap som strekker seg langs fjellet og består av spredt bebyggelse, landbruk og områder med skog. Jordbrukslandskap med større areal med dyrka mark og beiteområder som har randvegetasjon. Elver, bekker, tjønn og landbruksareal med randvegetasjon inndeler landskapet. Området har noen mindre koller og åser og kystlinjen strekker seg inn i nes og bukter. Skogsleira med tilhørende randsone utgjør en viktig del av landskapet. Bebyggelsen ligger spredt med hus og gårdstun langs veinettet. Næringsbygget ved Westcon er et landemerke i landskapet.

Delområde B Fylkesvei 17 - Sjona. fremstår som et enhetlig område med skogsområder og bart fjell som strekker seg ned fra fjellet, som bratt fjellside ned i Sjona og et slakere mer kupert terreng mot sør og delområde A. Området består av bart fjell, variasjoner av skog, bekker og elver, hytter i lisen og mindre gårdstun nede ved kysten. Nasjonal turistveg Helgelandskysten slynger seg gjennom delområdet.

Delområdene er verdisatt til stor verdi for delområde A og middels til stor verdi for delområde B.

Påvirkningsgraden for de nye tiltakene er vurdert til å være sterkt forringet for delområde A og forringet til sterkt forringet for delområde B.

Totalt sett så vurderes tiltaket til å ha stor negativ konsekvens for landskapet. Bakgrunnen for denne vurderingen er at tiltakets volum og skala bryter dagens landskaps skala. Tiltaket bygger ned og fjerner viktige landskapsrom og elementer. Den visuelle fjernvirkningen av tiltaket strekker seg langt og har en vid visuell eksponering mot kysten og tilstøtende areal.

Mulige skadereduserende tiltak er å dempe fjellskjæringen mot fjorden med en vegetasjonssone. Gi industribyggene et dempet uttrykk med utforming, materialer og fargesetting. Formgi skråningsutslag fra oppfyllingen av Engentjønnna mer naturlikt og ha en vegetasjonssone rundt fyllingen som demper eksponeringen av tiltaket mot tilstøtende areal.

► Innhold

1	Beskrivelse av tiltaket	6
1.1	Bakgrunn og formål	6
1.2	Planområdet	6
1.3	Tiltaket og tiltaksområde	6
1.3.1	<i>Beskrivelse av planlagt virksomhet</i>	7
1.3.2	<i>Nullalternativet: Gjeldende reguleringsplan for Langsetvågen industripark</i>	8
1.3.3	<i>Alternativ 1: Utbyggingsalternativet</i>	9
2	Metode og datagrunnlag	11
2.1	Metode for utredning av ikke-prissatte temaer	11
2.2	Referansealternativ	11
2.3	Utredningsområdet	11
3	Metode for utredning av fagtema landskap	13
3.1.1	<i>Om metoden</i>	13
3.1.2	<i>Datainnsamling</i>	13
3.1.3	<i>Registreringskategorier</i>	13
3.1.4	<i>Definisjoner</i>	14
3.1.5	<i>Vurdering av verdi</i>	15
3.1.6	<i>Vurdering av påvirkning</i>	19
3.1.7	<i>Vurdering av konsekvens</i>	21
4	Karakteristiske trekk ved tiltaks- og influensområdet	23
5	Vurdering av verdi	31
5.1	Inndeling i delområder	31
5.2	Fastsettelse av landskapskarakter for delområdene	32
5.2.1	<i>Delområde A</i>	33
5.2.2	<i>Delområde B</i>	42
5.3	Verdivurdering av delområdene	46
5.4	Oppsummering verdi	50
6	Fjernvirkning	53
6.1	Vurdere påvirkning	64
6.2	Vurdere konsekvenser for landskap	73
6.3	Oppsummering – påvirkning og konsekvens	74
7	Anleggsfasen (midlertidige påvirkninger)	75
8	Skadereduserende tiltak	76
9	Samlet vurdering	81
10	Andre hensyn som er relevante for beslutningstaker	83

10.1	Virkninger i lys av nasjonale miljømål	83
10.2	Usikkerhet	83
11	Kilder	84

1 Beskrivelse av tiltaket

1.1 Bakgrunn og formål

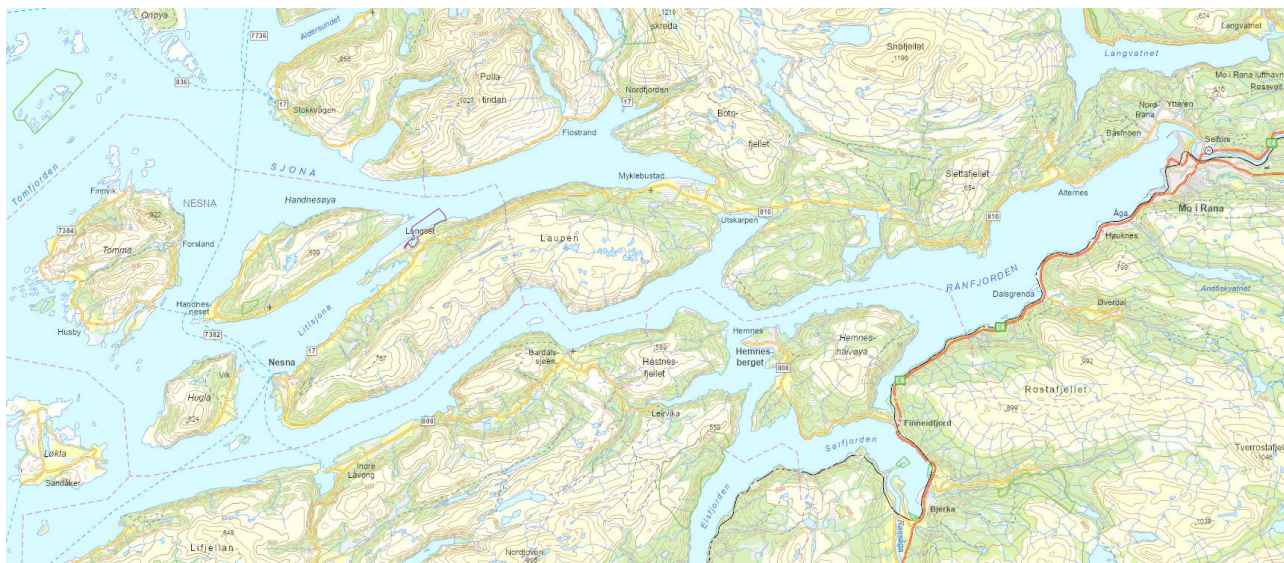
Verft for vindturbiner på Nesna. Området er 1 av 3 aktuelle lokasjoner i Norge. Området ligger tilknyttet eksisterende industriområde og regulert industriområde på Langsetvågen.

Hensikten med arbeidet er å avklare og tilrettelegge arealene ved Langset og Skarberget for et verft med dokk, landarealer og opplagring i sjø for vindturbiner for havvind.

1.2 Planområdet

Planområdet ligger i Nordland, i Nesna kommune. Nesna kommune grenser mot Rana i øst, Lurøy i nord, Leirfjorden i sør og Dønna i vest. Kommunen består av Nesna halvøy og øyene Hugla, Handnesøya og Tomma.

Selve planområdet er nord på Nesna halvøya ved Skarberget, Langset og Høghellaren. Adkomst til området er ved sjø og til land via Fv.17 og kommunal veg fra Langset. Kjørelengde fra Mo i Rana er ca. 57 km og til Nesna tettsted er det ca. 12 km avstand.

Figur 1-1 Oversiktskart, forslag til reguleringsplangrense vist med lilla strek. Nordlandsatlas.no

Tiltakshaver gjennomfører planarbeidet som en detaljregulering iht. plan- og bygningsloven. Planprosessen ble utløst som et initiativ fra tiltakshaver som ønsker å etablere seg her.

1.3 Tiltaket og tiltaksområde

1.3.1 Beskrivelse av planlagt virksomhet

Westcon Helgeland AS planlegger å etablere fasiliteter for å støpe flytende betongfundamenter og monteringsanlegg for vindturbiner for havvind, og har behov for lagringsplass for turbindeler på land og lagring av både flytende betongfundamenter og ferdigmonterte turbiner i sjø. Betongfundamenter skal produseres både innenfor gjeldende og utvidet industriområde. Med dagens teknologi anslås høyden på ferdige turbiner som skal stå i sjøen til å bli inntil 200 m pluss turbinblader på 150 m. Betongfundamentene har en dybde på 90-120 m under vann og 20 m over vann. Ferdigproduserte flytende betongfundamenter planlegges mellomlagret i sjøen utenfor Høghellaren.

Virksomheten innenfor ny reguleringsplan antas å ikke ha behov for ny infrastruktur på land.

Transport av turbindeler til området vil skje med båt, og det skal derfor etableres kai innenfor ny reguleringsplan for mottak av turbindeler. Ferdigmonterte turbiner skal slepes til endelig plassering for kraftproduksjon.

Planen innebærer ingen endring for landbasert transport, og eksisterende adkomstvei fra fylkesvei 17 skal benyttes. På dagens industriområde skal det etableres en tørrdokk og betongblanderi for støp av betongfundamenter til vindturbinene.

Figur 1-2 Illustrasjon som viser en ferdig montert vindturbin på flytende betongfundament. Kilde Aker solutions

1.3.2 Nullalternativet: Gjeldende reguleringsplan for Langsetvågen industripark

Nullalternativet utgjør referansealternativet for utredningen og representerer forventet situasjon i influensområdet dersom utbyggingen ikke blir gjennomført. Kun vedtatte planer som er realistisk at gjennomføres skal regnes som en del av nullalternativet.

Nullalternativet utgjør sammenligningsgrunnlaget for vurderingen av konsekvensene ved utbyggingsalternativet. Dette betyr at nullalternativet per definisjon alltid har ubetydelig miljøskade (0).

Konsekvensene av planlagte alternativ skal vise hvor mye alternativene avviker fra nullalternativet (referansesituasjonen).

Innenfor gjeldende reguleringsplan for Langsetvågen industripark er et areal sørvest for Westcon Helgelands verftsområde under utvikling for landbasert akvakultur, i regi av Arctic Seafarm AS. Det er gitt konsesjon for akvakultur.

Figur 1-3 Illustrasjon av planlagt akvakulturanlegg fra Arctic Seafarm sitt nettsted

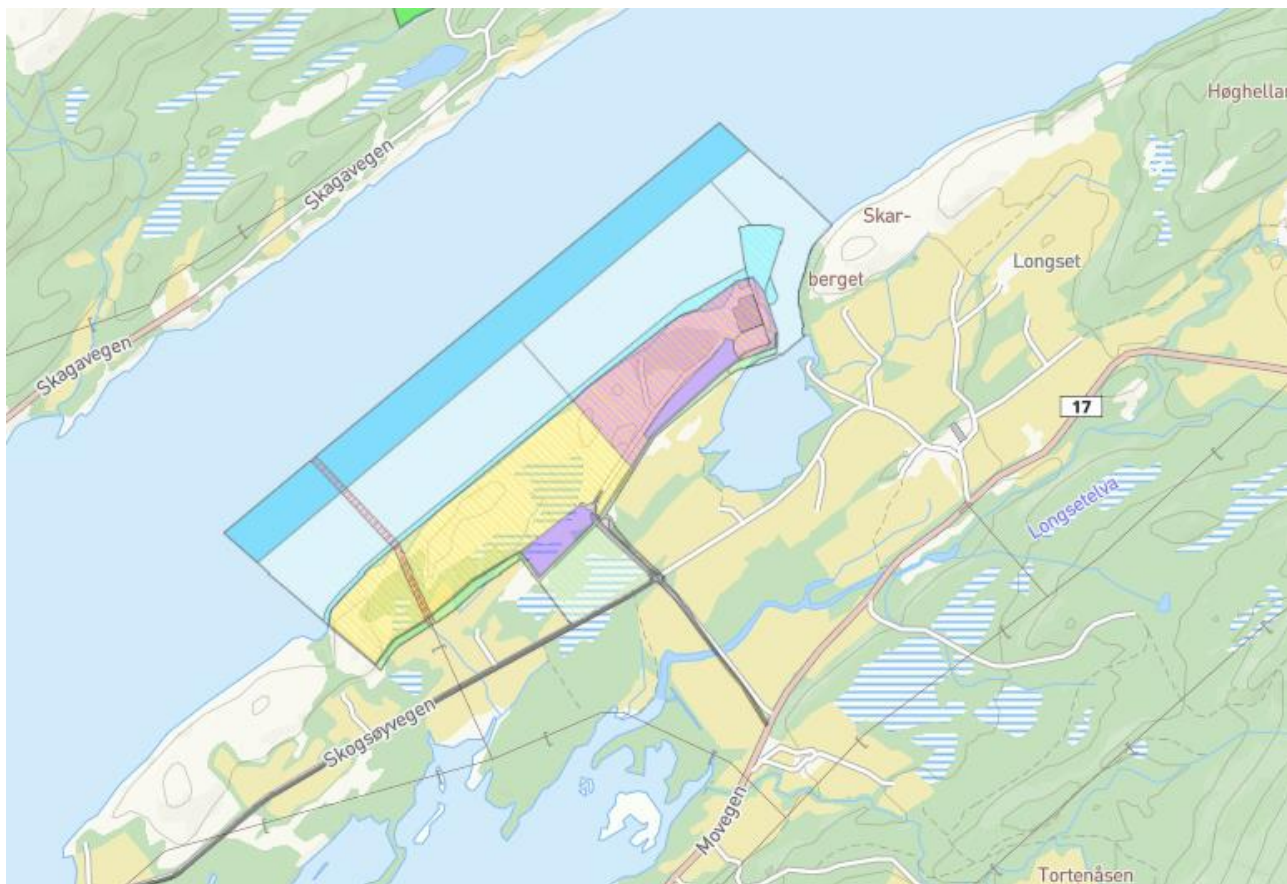
Sørvest for Arctic Seafarm er det et regulert et næringsområde på cirka 120 dekar, der det tillates sprengt ned til kote 3,5 og med byggehøyde til kote 24. Det har foreløpig ikke latt seg gjøre å inngå en avtale om tilgang til dette arealet. I planarbeidet med gjeldende plan var det en forutsetning at ny virksomhet skulle etableres i forlengelsen av eksisterende industri for å unngå en oppdelt utvikling av området. Dette er bakgrunnen for at Arctic Seafarm etablerer seg på nabotomta til dagens verftsområde. Arctic Seafarm vil eventuelt kunne utvide sin virksomhet sørvestover i framtida.

Det har vært vurdert om regulert område sørvest for dagens industriområde kan benyttes som en del av havvindprosjektet. Det er ikke tilstrekkelig dybde her til å ferdigstille betongunderstell eller montere turbiner,

og området vil kun være aktuelt for lagring av turbindeler. Dersom dette området skal benyttes til lagring vil internttransport av turbindeler innebære store, tunge kjøretøy i trafikk forbi akvakulturanlegget. Dette anses ikke forenlig med drift av akvakulturanlegg.

Det er derfor vurdert at nullalternativet innebærer en videreføring av eksisterende verftsdrift, etablering av landbasert akvakultur, og potensiell industriutvikling sørvest for akvakulturanlegget, enten i form av utvidelse av akvakulturanlegget eller med annen industri. Alternativt kan dette området reguleres tilbake til LNFR for å kompensere deler av nytt industriområde.

Det vurderes at nullalternativet innebærer at det ikke er mulig å etablere anlegg for støp av betongfundamenter eller montasje av vindturbiner på Nesna.

Figur 1-4 Gjeldene reguleringsplan for Langsetvågen

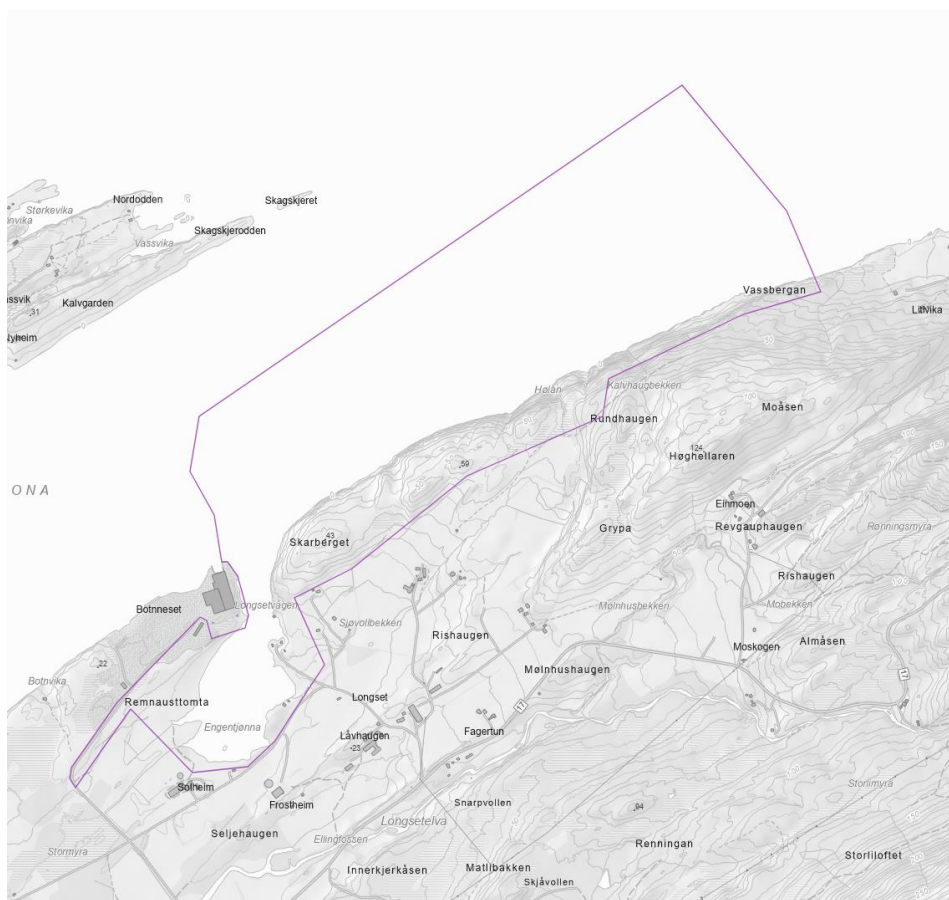
1.3.3 **Alternativ 1: Utbyggingsalternativet**

I Forskrift om konsekvensutredning § 14 c) er det realistiske og relevante alternativ som skal vurderes. Overordnede kartlegginger av verft i Norge viser at det er 3 verft som kan møte forutsetningene for produksjon av betongfundamenter og montasje av turbiner. Det vurderes å være 1 utbyggingsalternativ i

Nesna kommune. Det skal gjøres betraktninger av realistiske muligheter for området som allerede er regulert til industriformål.

Det er behov for å utvide industriparken mot nordøst for å imøtekomme planer for ny virksomhet. Utbyggingsalternativet innebærer at Engentjønnå tillates gjenfylt og at deler av Skarberget sprenges ut og planeres. Planområdet transformeres fra naturområde til lager/industri, og dagens industriområde kan med dette bli omtrent dobbelt så stort som i gjeldende detaljreguleringsplan.

Utvidelsen av industriområdet vil innebære økning i sjøtrafikk, gjennom både inntransport av turbindeler og sleping av ferdigmonterte turbiner på betongfundamenter. Betongfundamenter og ferdigmonterte turbiner vil stå i opplag langs Skarberget.

Figur 1-5 Forslag til reguleringsplangrense (lilla linje) for tiltak.

2 Metode og datagrunnlag

2.1 Metode for utredning av ikke-prissatte temaer

Konsekvensutredningen for fagtema landskap gjennomføres i henhold til metoden i Veileder M-1941:

<https://www.miljodirektoratet.no/konsekvensutredninger>

Vurdere miljøkonsekvensene av planen eller tiltaket

Naturmangfold - Forurensning - Kulturmiljø - Friluftsliv - Landskap -
Vannmiljø - Økosystemtjenester - Klimagassutslipp

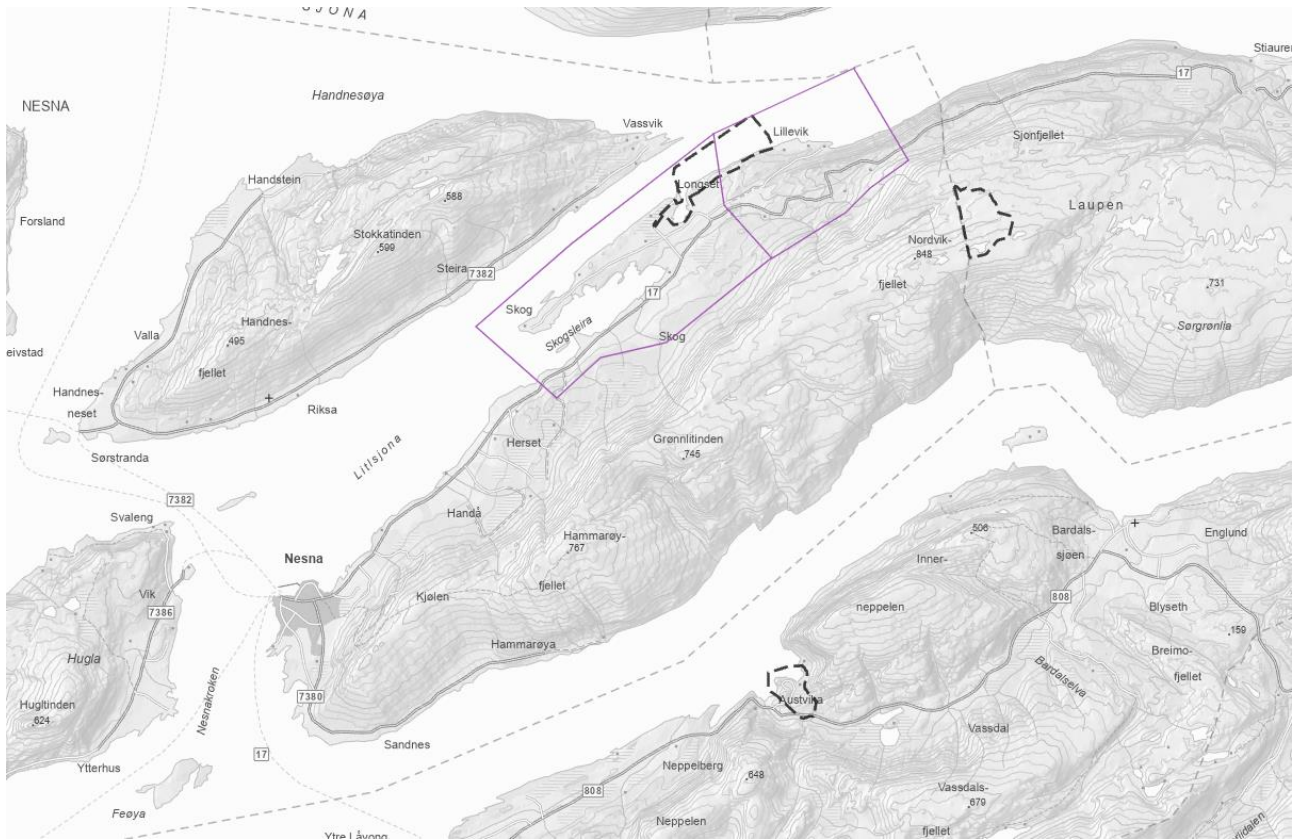
2.2 Referansealternativ

Påvirkning og konsekvenser av tiltaket vurderes i forhold til et referansealternativ. I denne utredningen omfatter referansealternativet nåværende situasjon innenfor planområdet og forventet utvikling i området uten etablering av tiltaket (0-alternativet). Gjeldende arealplaner i og ved planområdet inngår i referansealternativet, dvs. at eksisterende arealbruk og eventuelle vedtatte fremtidige utbygginger legges til grunn.

2.3 Utredningsområdet

Konsekvensutredningen omfatter alle områder som blir direkte berørt av den planlagte utbyggingen (**tiltaksområdet**), samt en sone rundt, hvor man kan forvente at utbyggingen vil påvirke landskapet i anleggs- og driftsfasen (**influensområdet**). Tiltaksområdet og influensområdet utgjør til sammen **utredningsområdet**.

Planområdet for Detaljreguleringsplan for Langsetvågen tilsvarer reguleringsplanenes formelle grense, og sikrer tilstrekkelig areal til gjennomføring av tiltaket. Planområdet omfatter tiltaksområdet. Delområdene (A+B) omfatter både planområdet og influensområder/berørte arealer, dvs. at delområdene = utredningsområdet (se kap. 3.2 for nærmere beskrivelse). Grunnet tiltakets visuelle influens som er over en stor utstrekning, er det valgt å behandle fjernvirkning i et eget kapittel.

Figur 2-1. Utredningsområde for fagtema landskap. Plangrense vist med sort stiptet strek, utredningsområdet med to delområder vist med lilla strek.

3 Metode for utredning av fagtema landskap

3.1.1 Om metoden

Metoden beskrevet i miljødirektoratets veileder M-1941 er benyttet for denne utredningen. Tekst/figurer i metodekapitlet er hentet delvis ordrett/direkte herfra, men er samlet og tilpasset noe. Utredningen ble startet opp før veilederen ble oppdatert den 01.09.23, det er valgt å slutføre denne utredningen etter den tidligere veilederen.

3.1.2 Datainnsamling

Eksisterende kunnskap om utredningsområdet er innhentet fra aktuelle databaser, arealplaner og utredninger. Detaljert kunnskap er innhentet gjennom feltbefaring 16.06.23. Dette vurderes tilstrekkelig for å gjøre de nødvendige vurderingene.

Registreringer benyttet som grunnlag for denne konsekvensutredningen er hentet fra digitale kart- og bildedatabaser (f.eks. Naturbase, se kap. 11 Kilder for uttømmende liste), beskrivelse av landskapsregionene i Nasjonalt referansesystem for landskap og landskapskartlegging av landskapstyper i Nordland. Kunnskapen herfra er supplert gjennom egen befarings av området.

Alle bilder er tatt av Norconsult hvis ikke annet er nevnt i bildeteksten.

3.1.3 Registreringskategorier

I Veileder M-1941 utredes landskap som et helhetlig tema der disse elementene inngår:

Naturgeografiske forhold:

- Landskapsvariasjon
- Naturvariasjon innenfor landskapsområdene
- Intakte naturstrukturer i landskapet

Kulturhistorien i landskapet:

- Landskap preget av virksomheter eller faser med betydning for historien
- Landskap preget av bebyggelsesstruktur, bystruktur eller infrastruktur
- Landskap med tilknytning til eller betydning for etniske grupper eller med tilknytning til sosiale grupper
- Landskap knyttet til historisk hendelse, tro eller tradisjon

Andre romlige og visuelle kvaliteter ved landskapet

- Landskap med allmenn verdi knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet
- Landskap med visuelle kvaliteter

Inndeling i delområder

På grunnlag av innsamlet kunnskap er planområdet delt inn i enhetlige delområder, basert på registreringskategoriene i NiN landskap, landskapsregioner i Norge og landskapskartlegging av landskapstyper i Nordland. Med enhetlig menes områder som har en tilnærmet lik funksjon, karakter og/eller verdi.

3.1.4 Definisjoner

Et område formet under påvirkning fra, og samspillet mellom naturlige og/eller menneskelige faktorer (*Den europeiske landskapskonvensjonen, 2004*). Ifølge denne definisjonen omfatter landskap alle typer landskap; by- og bygdelandskap, kyst- og fjellandskap, fra hverdagslandskapet til det storslåtte nasjonallandskapet.

Landskapskomponenter:

Hovedstrukturer som store landskapsformer, store vannformer, store vegetasjonsmessige sammenhenger og større bystrukturer. (*SVV, H V712, 2018*)

Landskapselementer:

Er naturlige eller menneskeskaptede objekter eller enheter. (*SVV, H V712, 2018*)

Landskapskarakter:

Uttrykk for samspillet mellom et områdes naturgrunnlag, arealbruk, historiske og kulturelle innhold, og romlige og visuelle forhold som særpreger området og skiller det fra landskapet rundt. (*M-1941, 2022*)

Økosystemtjenester:

Goder og tjenester vi får fra naturen. De bidrar til menneskers velferd, direkte og indirekte. Begrepet omfatter både fysiske goder og ikke-fysiske tjenester vi får fra naturen. Kalles også naturens goder, naturgoder og naturens bidrag til mennesker. (*M-1941, 2022*)

Naturgeografiske forhold: (*M-1941, 2022*)

Betydning for regional eller nasjonal landskapsvariasjon

Det enkelte landskap vurderes ut fra en nasjonal referanseramme. Kriteriet innebærer å vurdere hvor vanlig landskapstypen er i nasjonal og regional sammenheng. En distinkt type naturlandskap er et naturlandskap som er viktig for å opprettholde mangfoldet av intakte naturlandskap. Sjeldne naturlandskap i intakt tilstand vektes høyere enn vanligere landskapstyper. Kategoriene lokalt-regionalt-nasjonalt angir referanserammen.

Naturvariasjon innenfor landskapsområdene

Her vurderes sammensetningen av naturlandskapselementer innenfor det enkelte delområde, som komposisjon og romlig struktur. Kriterier som tillegges vekt er mangfold og variasjon, og helhet og sammenheng.

Eksempler er:

- områder med særlig stor variasjon i landskapselementer over korte avstander
- landskap kjennetegnet av særegne eller ekstreme kombinasjoner av ulike landskapselementer, for eksempel landformvariasjon i form av tinder og egger, gjel, skjærgårdspreg, fosser, og stryk.

Intakte naturstrukturer i landskapet

Eksempler er:

- intakte naturstrukturer i ellers fragmenterte naturområder, som blågrønne strukturer i byer
- intakte systemer av vassdrags- eller våtmarksnatur.

Kulturhistorien i landskapet: (*M-1941, 2022*)

Landskap preget av virksomheter eller faser med betydning for historien

Virksomheter omfatter ulike næringsveier, transport, ferdsel, kommunikasjon og handel, og religiøse forhold. Faser viser til de ulike forhistoriske og historiske fasene fram til i dag. Kriteriet kan også inkludere kulturhistorisk kontinuitet i bosetning og/eller virksomhet over flere faser (tidsdybde). Egenskaper ved landskapet som vektlegges i verdivurderingene er tidsdybde, kontinuitet, helhet, sammenheng, lesbarhet, tilstand og hevd.

Landskap preget av bebyggelsesstruktur, bystruktur eller infrastruktur

Kategorien omfatter forhold som hvor gårdstun eller tettbebyggelse, eiendomsstrukturer og -grenser er plassert. Det gjelder også lokalisering og landskapsmessige årsaker til bydannelser, bymiljøer, kvartaler, store forsvarsanlegg, og sentrale ferdselsårer i landskapet. Disse forholdene bidrar til landskapets særpreg og varierer lokalt og regionalt. Ofte henger strukturene sammen med naturgrunnet. Egenskaper ved landskapet som vektlegges er tilstand, hevd, lesbarhet, helhet, sammenheng, og brudd og kontrast.

Landskap med tilknytning til eller som har betydning for etniske grupper og landskap med særlig tilknytning til sosiale grupper

Etniske grupper omfatter den samiske urbefolkningen og de nasjonale minoritetene. Andre etniske grupper kan også være aktuelle, men preger i liten grad landskap i Norge. Landskap kan vise eller preges av etniske gruppers ressursbruk og levevis. I noen tilfeller er det viktig at disse forstås i sammenheng med landskapet. Det gjelder spesielt kulturer knyttet til ekstensiv utmarksbruk, der ulike deler av landskapet har sine funksjoner og sammenhenger i den aktuelle kulturen og bruken av ressurser. Eksempler er samisk reindrift og skogfinsk svedjebruk. Egenskaper ved landskapet som vektlegges er tilhørighet, identitet, mangfold, variasjon, tidsdybde, helhet, sammenheng og lesbarhet.

Eksempler er:

- storgårder og husmannsgrender, og hvordan disse er plassert i landskapet,
- væreierbolig i fiskevær,
- ensidige industristeder med tilhørende fellesfunksjoner, og
- ulike sosiale gruppers boligområder.

I noen tilfeller kan sosiale strukturer leses over større områder og det er disse som er relevante i en landskapsvurdering. Grad av lesbarhet, brudd og kontrast og variasjon har betydning for grad av verdi.

Landskap knyttet til historisk hendelse, tro eller tradisjon

Historiske hendelser kan i noen tilfeller være knyttet til selve landskapets størrelse, utforming og geografiske plassering. Landskap knyttet til historiske hendelser kan være tingsteder (Gulating), slagsteder og krigshistoriske landskap (Hafrsfjord og Narvikfjellet), eller andre steder som man knytter kjente historiske hendelser til. Landskap knyttet til tro og tradisjon representerer et immaterielt aspekt ved landskapet som kan være kjent lokalt, regionalt eller nasjonalt eller knyttet til en etnisk gruppe. Eksempler på tro og tradisjon er forestillingen om Dovre, - som mytisk nasjonalfjell og «Norges tak og grunnvoll». Egenskaper ved landskapet som vektlegges er tilhørighet, identitet, lesbarhet, helhet og sammenheng.

Romlig visuelle kvaliteter: (M-1941, 2022)

Landskap med allmenn verdi knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet

Landskap med verdi knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet som er allment anerkjent som verdifulle.

Landskap med visuelle kvaliteter

Landskap med verdi knyttet til landskapets visuelle karakter. Det er for eksempel landskapets helhet, variasjon, eller om landskapet gir sterke visuelle inntrykk.

3.1.5 Vurdering av verdi

Verditabellen for landskap angir verdier for delområdene ut fra deres egenskaper (landskapskarakter).

Verdi vurderes ved å se på delområdenes kvaliteter i sin helhet med utgangspunkt i landskapskarakteren. Verdikategoriene er basert på samlekategoriene naturgeografiske forhold, kulturhistorien i landskapet og romlig-visuelle forhold. I verdivurderingene er det verdiene i nullalternativet som legges til grunn.

Det skal vurderes hvilke kategorier som er mest relevante for hvert enkelt delområde. Verdivurderingen kan gjøres på bakgrunn av en eller flere kategorier.

Verdier som kan gi grunnlag for innsigelse inngår i kategoriene **stor** eller **svært stor**.

I tillegg til å angi en av verdikategoriene; ubetydelig, noe, middels, stor og svært stor, skal det vurderes plassering innenfor kategorien. Dette er viktig for å sette en riktig konsekvensgrad.

Tabeller: Verdisetting av landskap

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi eller høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet
Betydning for regional/nasjonal landskapsvariasjon		<ul style="list-style-type: none"> Vanlig forekommende naturlandskap 	<ul style="list-style-type: none"> Godt og representativt eksempel på en distinkt type naturlandskap, lokalt viktig. 	<ul style="list-style-type: none"> Godt og representativt eksempel på en distinkt type naturlandskap, regionalt viktig. 	<ul style="list-style-type: none"> Særlig godt og representativt eksempel på en distinkt type naturlandskap, nasjonalt viktig.
Naturvariasjon innenfor landskapsområde (inkludert kulturbetiget naturvariasjon)			<ul style="list-style-type: none"> Landskap med middels variasjon, natursystemer og/eller andre naturlandskapselementer, lokalt viktig. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap med stor variasjon i, eller karakteristisk sammensetning av, landformer, geologiske elementer, natursystemer og/eller andre naturlandskapselementer, regionalt viktig. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap med svært stor variasjon i eller karakteristisk sammensetning av landformer, geologiske elementer, natursystemer og/eller andre naturlandskapselementer, nasjonalt viktig.
Intakte naturstrukturer i landskapet			<ul style="list-style-type: none"> Sammenhengende naturstrukturer av lokal betydning 	<ul style="list-style-type: none"> Større sammenhengende naturstrukturer av regional betydning 	<ul style="list-style-type: none"> Større sammenhengende naturstrukturer av nasjonal betydning

Figur 3-1 Tabell «Naturgeografiske forhold»

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi eller høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet
Landskap preget av virksomheter eller faser med betydning for historien		<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i noen grad viser virksomheter eller faser av kulturhistorisk betydning. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i middels stor grad viser virksomheter eller faser av kulturhistorisk betydning. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i stor grad viser virksomheter eller faser av kulturhistorisk betydning. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i svært stor grad viser virksomheter eller faser av kulturhistorisk betydning.
Landskap preget av bebyggelsesstruktur, bystruktur eller infrastruktur		<ul style="list-style-type: none"> Normalt forekommen de by-, bebyggelses eller infrastruktur. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i middels stor grad er preget av særegne og intakte by-, bebyggelses eller infrastruktur. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i stor grad er preget av særegne og intakte by-, bebyggelses- eller infrastruktur. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i svært stor grad er preget av særegne og intakte by-, bebyggelses- eller infrastruktur.
Landskap med tilknytning til eller som har betydning for etniske grupper Landskap med tilknytning til sosiale grupper		<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i noen grad har tilknytning til/har betydning for å vise ressursbruk og levevis til etniske grupper. Landskap som i noen grad har tilknytning til sosiale grupper. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i middels stor grad har tilknytning til/har betydning for å vise ressursbruk og levevis til etniske grupper. Landskap som i middels stor grad har tilknytning til sosiale grupper. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i stor grad har tilknytning til/har betydning for å vise ressursbruk og levevis til etniske grupper. Landskap som i stor grad har tilknytning til sosiale grupper. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som i svært stor grad har tilknytning til/har betydning for å vise ressursbruk og levevis til etniske grupper. Landskap som i svært stor grad har tilknytning til sosiale grupper.
Landskap knyttet til historisk hendelse, tro eller tradisjon		<ul style="list-style-type: none"> Landskapet er i noen grad knyttet til historiske hendelser, tro eller tradisjon. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskapet er i middels grad knyttet til historiske hendelser, tro eller tradisjon, lokalt viktig. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskapet er i stor grad knyttet til historiske hendelser eller tro og tradisjon, regionalt viktig. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskapet er i svært stor grad knyttet til historiske hendelse eller tro og tradisjon, nasjonalt viktig.

Figur 3-2 Tabell «Kulturhistorien i landskapet»

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi høyeste forvaltningsprioritet
Landskap med allmenn verdi knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet			<ul style="list-style-type: none"> Landskap som er allment anerkjent i lokal sammenheng/knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet lokalt. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som er allment anerkjent i regional sammenheng/knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet regionalt. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap som er allment anerkjent i nasjonal sammenheng/knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet nasjonalt.
Landskap med visuelle kvaliteter		<ul style="list-style-type: none"> Landskap med noen visuelle kvaliteter. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap med gode visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av lokal betydning. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap med særlig gode visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av regional betydning. 	<ul style="list-style-type: none"> Landskap med unike visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av nasjonal betydning

Figur 3-3 Tabell «Andre romlige visuelle kvaliteter»

Hvordan rangere verdi?

Landskap med etablert forvaltningsstatus

Landskap med etablert forvaltningsstatus, og som er kartfestet på nasjonalt nivå, skal tillegges verdi som nevnt under. Hvilken verdi et slikt landskap skal få vurderes med utgangspunkt i tabellene over.

Verdensarvområder

Verdensarvområder skal tillegges **svært stor** verdi. Det er utarbeidet egne retningslinjer for konsekvensutredning av tiltak som kan komme i konflikt med naturmangfold og/eller landskap på verdensarvlista. Disse verdensarvområdene berøres under fagtema landskap:

- Bergstaden Røros
- Vegaøyen
- Vestnorsk fjordlandskap – Geirangerfjorden, og Nærøyfjorden
- Industrierven Rjukan-Notodden

Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA)

Skal tillegges **stor** eller **svært stor** verdi.

Nasjonale kulturhistoriske bymiljøer

Skal tillegges **svært stor** eller **stor** verdi.

Utvalgte kulturlandskap i jordbruket

Utvalgte kulturlandskap i jordbruket skal tillegges **stor** eller **svært stor** verdi.

Verdifulle kulturlandskap

Verdifulle kulturlandskap skal tillegges **svært stor**, **stor** eller **middels** verdi.

Hvordan vurdere landskapets økosystemtjenester?

Det er to økosystemtjenester som kan påvirkes negativt av planen eller tiltaket, og som bør vurderes for landskap.

1. Stedsidentitet

Skal reflektere landskap som gir identitetsfølelse knyttet til steder, regioner eller og/eller lokal stedstilhørighet.

2. Inspirasjon og symbolske perspektiver

Skal reflektere hvordan et område og miljøet der blant annet gir inspirasjon og grunnlag for kunst, produkter og samfunn.

Verdikart

I henhold til M-1941 skal alle delområder verdisettes og framstilles på et verdikart. Verdikartet skal vise verdiene på delområdene og skal dekke planområdet og relevante delområder i influensområdet. Alle arealene innenfor planområdet skal vurderes, og skal fargelegges i henhold til tabellen under.

Ved utarbeidelse av verdikart skal det gjøres en konkret vurdering av hvilken transparens det enkelte delområdet (f.eks. en naturtype, et enkelt kulturmiljø) og større polygoner (f.eks. delområder avgrenset på landskapsnivå) skal ha. Det er viktig å være klar over at dersom man gjør fargene mer transparent, så vil fargeframstillingen framstå annerledes enn det som er oppgitt i fargekodetabellen.

	Anbefalt signatur	RGB-farge ³⁹ /strektykkelse
Avgrensning av planområdet	-----	Sort, stiplet linje
Uten betydning		217, 217, 217 (50% transparent)
Noe verdi		255, 254, 55 (50% transparent)
Middels verdi		254, 192, 45 (50% transparent)
Stor verdi		253, 112, 50 (50% transparent)
Svært stor verdi		175, 15, 15 (50% transparent)

Figur 3-4 Fargebruk på verdikart

3.1.6 Vurdering av påvirkning

Planen eller tiltaket påvirker landskapsverdiene ulikt i de ulike delområdene. Det skal vurderes i hvilken grad området blir påvirket av planene eller tiltaket. Påvirkning skal vurderes i forhold til situasjonen i nullalternativet. Påvirkningstabellen hjelper å fastsette riktig påvirkningsgrad.

For å kunne beskrive påvirkningen er det nødvendig å vite hva tiltaket eller planen innebærer for berørte områder. For å kunne gjøre en vurdering av konsekvenser for landskapstemaet som helhet, må en sette seg inn i hva tiltaket representerer for det eller de berørte delområdene.

Veilederen beskriver hvordan man vurderer ulike påvirkningsfaktorer og miljøverdier knyttet til landskap. Vurderinger må suppleres av faglig skjønn. Det skal vurderes hvordan og i hvor stor grad planen eller tiltaket endrer delområdets landskapskarakter. Ved vurdering av påvirkning er det kun virkninger av varig karakter som skal vurderes. Midlertidig påvirkning i anleggsperioden kan ved behov beskrives separat i et eget avsnitt.

Disse forholdene bør vurderes:

- Arealbeslag, terrenginngrep og endringer i landskapets fysiske innhold
- Tiltakets utforming, lokalisering og arkitektonisk utforming der det er relevant
- Påvirkning på romlige og funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet
- Synlighet og visuelle forhold, inkludert avstand til tiltaket/landskapsendringen, tiltaket/landskapsendringens utstrekning og skala, og opplevelsen av nøkkelelementer i landskapet

Graden av negativ eller positiv påvirkning vurderes etter kriteriene i tabellen under. Tabellen brukes til å vurdere grad av påvirkning for landskap. I tillegg til å angi påvirkning på skalaen fra Forbedret til Sterkt forringet, skal det vurderes plassering **innenfor** kategorien. Dette er viktig for å sette en riktig konsekvensgrad. Vurderingene begrunnes i en kort og konsis tekst.

Planen eller tiltakets påvirkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Areal	Tiltaket medfører istandsetting av ødelagt/sterkt forringte landskap.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med ingen/ubetydelig påvirkning på landskapskarakteren.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med noe negativ påvirkning på landskapskarakteren.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med negativ påvirkning på landskapskarakteren.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med stor negativ påvirkning på landskapskarakteren.
Skala/dimensjoner	Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet og framhever denne.	Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet, eller er underordnet denne.	Tiltaket dominerer noe over landskapets skala.	Tiltaket dominerer over landskapets skala.	Tiltaket dominerer i stor grad over landskapets skala.
Visuell fjernvirkning	N.A.	Tiltaket har ingen/ubetydelige visuelle virkninger.	Tiltaket har visuelle virkninger som i noen grad forringer opplevelsen av delområdet.	Tiltaket har visuelle virkninger som forringer opplevelsen av delområdet.	Tiltaket har visuelle virkninger som dominerer og forringer opplevelsen av delområdet.
Utforming og lokalisering	Tiltaket bygger opp under romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller reduserer fragmentering.	Tiltaket bryter ikke/i ubetydelig grad med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører ingen/ubetydelig fragmentering.	Tiltaket bryter noe med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører noe fragmentering.	Tiltaket bryter med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører fragmentering.	Tiltaket bryter i stor grad med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører omfattende fragmentering.
Arkitektonisk utforming	Tiltaket fremstår som en særlig god arkitektonisk helhet, og/eller har særlig god design.	Tiltaket fremstår som en arkitektonisk helhet.	Tiltaket fremstår i noen grad som en arkitektonisk helhet, og/eller har noe dårlig design.	Tiltaket fremstår i liten grad som en arkitektonisk helhet, og/eller har dårlig design.	Tiltaket fremstår helt uten arkitektonisk helhet, og/eller har svært dårlig design.

Figur 3-5 Tabell for vurdering av planen eller tiltakets påvirkning på landskap

Supplerende vurderinger

En vurdering av påvirkning skal belyse positive og negative virkninger, både direkte og indirekte. Det skal også fremgå hvor varige påvirkningene er.

Virkningens varighet

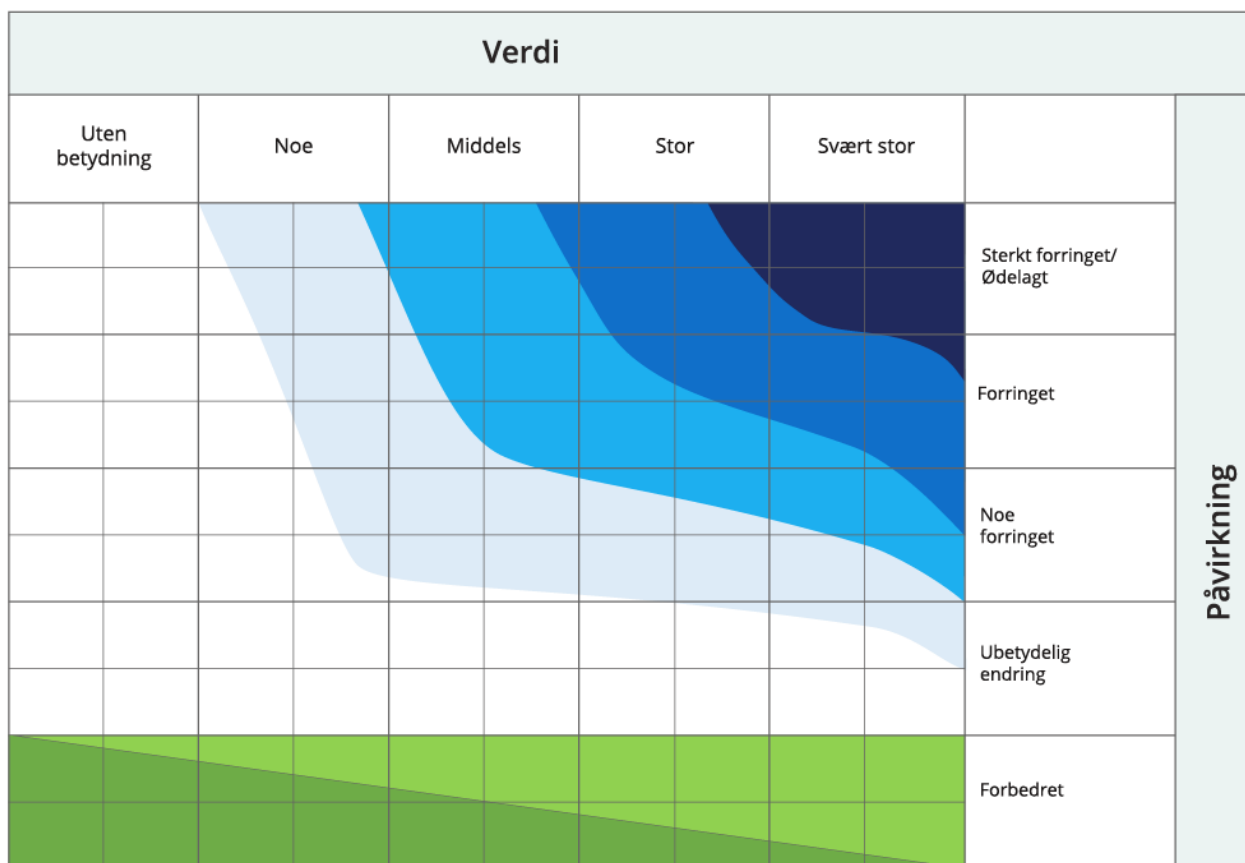
Alle områder som blir berørt av et tiltak eller en plan skal identifiseres, men bare områder som blir varig påvirket skal vurderes. Varig påvirkning kan være både miljøskader og miljøforbedringer. Med varige miljøskader menes både irreversible inngrep og miljøendringer hvor det vil kreve lang tid eller omfattende restaurering for å gjenskape. Varig påvirkning kan følge både av tiltak i anleggsperioden og av det ferdige tiltaket. Langsiktige virkninger er varige miljøvirkninger av tiltaket, som kan inntreffe på lang sikt, også utover planen eller tiltakets levetid. I enkelte tilfeller er det relevant å beskrive midlertidige påvirkninger på et område, gjerne knyttet til anleggsfasen. Slike virkninger skal beskrives separat fra selve påvirkningsvurderingen.

Indirekte virkninger

Miljøvirkninger som ikke følger direkte av tiltaket eller planen som utredes, kalles indirekte virkninger. De kan utløses av tiltaket eller planen. Eksempel: Tiltak og planer som legger til rette for byspredning eller etablering av næringsområder, som i neste omgang gir økte klimagassutslipp eller påvirker friluftsområder, natur- og kulturmiljøer. Indirekte virkninger er ofte kompliserte å dokumentere og beskrive. De kan være usikre og koblet til forhold som ligger utenfor tiltaket som vurderes. Indirekte virkninger kan håndteres som tilleggsanalyser, eller omtales i presentasjonen for beslutningstaker.

3.1.7 Vurdering av konsekvens

Konsekvensvifta finner delområdets konsekvens, basert på vurderingene av verdi og påvirkning. For å komme frem til en samlet konsekvensgrad for landskap, skal det først gjøres en vurdering av konsekvens for hvert delområde. Konsekvensgrad for hvert delområde bestemmes ved å sammenstille vurderingene av verdi og påvirkning og plassere disse i konsekvensvifta. Konsekvensvifta viser hvor alvorlig konsekvensene ved planen eller tiltaket forventes å bli. Det utarbeides en konsekvensvifte for hvert alternativ som utredes.

Figur 3-6 Konsekvensvifte.

Konsekvensgraden for hvert enkelt delområde skal begrunnes. Dette danner grunnlaget for en konsekvensvurdering av samlet konsekvens for landskap for hvert alternativ som konsekvensutredes.

Konsekvensvifta er bygd opp slik at delområder med stor og svært stor verdi kan oppnå mest negativ konsekvensgrad. De kan få svært alvorlig miljøskade. De mest positive konsekvensgradene, stor eller svært stor miljøforbedring, er forbeholdt områder eller delområder med lav, ubetydelig eller noe verdi. Her kan skadereduserende tiltak, som restaurering eller istandsetting, gi bedret miljøtilstand. Hvis det er usikkerhet knyttet til vurderingen som er relevant, skal det gjøres rede for den.

Vurderingene av både verdi og påvirkning legger nullalternativet til grunn, og det innebærer at konsekvensene beskriver endringer sammenliknet med nullalternativet. Det gjelder både miljøskader og miljøforbedringer.

Konsekvensgrad for delområder. (Hentet fra fra konsekvensvifta)	Beskrivelse (Sammenlignet med nullalternativet)
Svært alvorlig miljøskade (----)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for området. Gjelder kun for områder med stor eller svært stor verdi.
Alvorlig miljøskade (---)	Alvorlig miljøskade for området.
Betydelig miljøskade (--)	Betydelig miljøskade for området.
Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade for området.
Ubetydelig miljøskade (0)	Ingen eller ubetydelig miljøskade for området.
Noe miljøforbedring (+) / Betydelig miljøforbedring (++)	Miljøgevinst for området. Noe forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
Stor miljøforbedring (+++) / Svært stor miljøforbedring (++++)	Stor miljøgevinst for området. Stor (+++) eller svært stor (++++) forbedring. Benyttes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.
Konsekvensgrad for miljøtemaet	Kriterier for konsekvensgrad
Kritisk negativ konsekvens	Stor andel av alternativets område har særlig høy konfliktgrad. Vanligvis flere delområder med konsekvensgrad svært alvorlig miljøskade (----) , og i tillegg store samlede virkninger. Brukes unntaksvis.
Svært stor negativ konsekvens	Stor andel av alternativets område har høy konfliktgrad. Det er delområder med konsekvensgrad svært alvorlig miljøskade (----) , og ofte flere/mange områder med alvorlig miljøskade (---) . Vanligvis store samlede virkninger.
Stor negativ konsekvens	Flere alvorlige konfliktpunkter for temaet. Ofte vil flere delområder ha konsekvensgrad alvorlig miljøskade (---) .
Middels negativ konsekvens	Ingen delområder med de høyeste konsekvensgradene, eller disse er vektet lavt. Delområder med konsekvensgrad betydelig miljøskade (--) dominerer.
Noe negativ konsekvens	Kun en liten del av alternativets område har konflikter. Ingen delområder har de høyeste konsekvensgradene, eller disse er vektet lavt. Vanligvis vil konsekvensgraden noe miljøskade (-) dominere.
Ubetydelig konsekvens	Alternativet vil ikke medføre vesentlige endringer sammenlignet med nullalternativet. Det er få konflikter og ingen konflikter med de høyeste konsekvensgradene.
Positiv konsekvens	Totalt sett er alternativet en forbedring for temaet sammenlignet med nullalternativet. Det er delområder med positiv konsekvensgrad og kun få delområder med lave negative konsekvensgrader. De positive konsekvensgradene oppveier klart delområdene med negativ konsekvensgrad.
Stor positiv konsekvens	Stor forbedring for temaet. Mange eller særlig store/viktige delområder med positiv konsekvensgrad. Kun ett eller få delområder med lave negative konsekvensgrader, og disse oppveies klart av delområder med positiv konsekvensgrad.

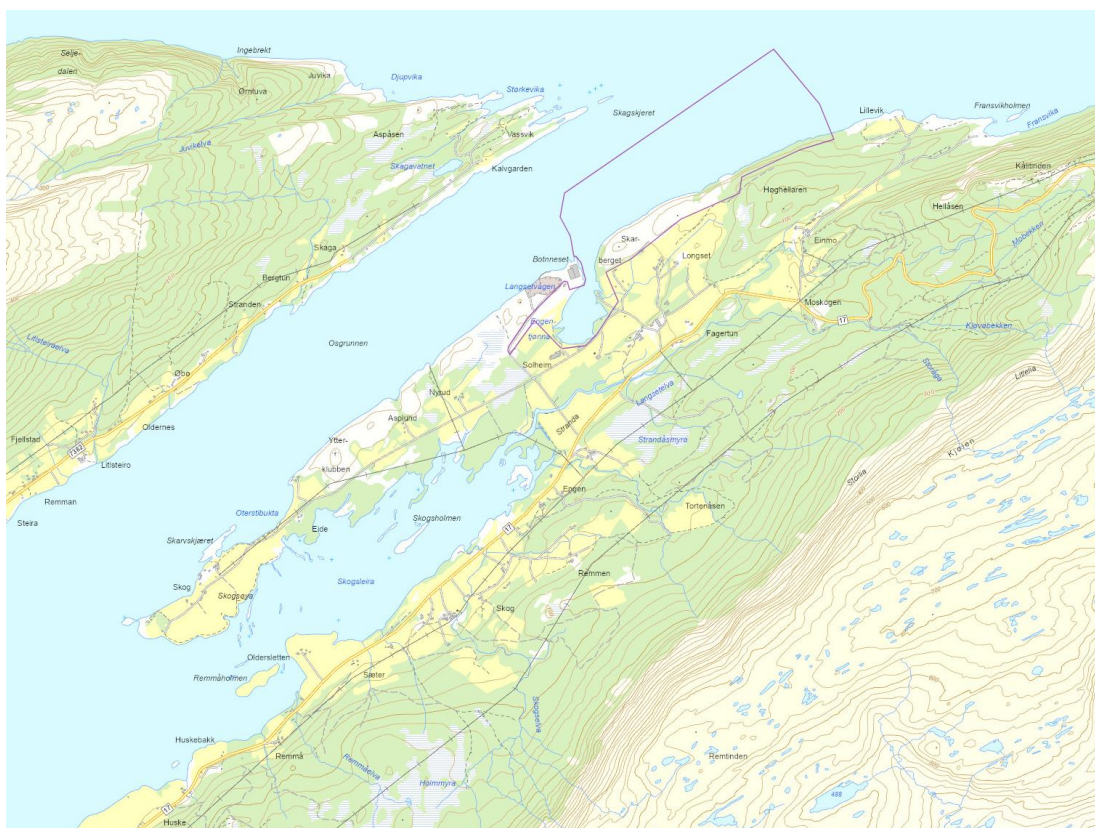
Figur 3-7 Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder.

4 Karakteristiske trekk ved tiltaks- og influensområdet

Arealsammensetning i området er i hovedtrekk hav med fjordene, åpen fastmark med bart fjell, fjellsider og koller, øyer og nes, dyrkamark og innlandsbeite i de lavt liggende områdene langs kysten, skogsareal fra kysten og opp til tregrensen der det ikke er bart fjell. Bebygde areal ligger i tilknytning til dyrkamark og samferdsel. Det er noe samferdselsareal med fylkesvei 17, som er en del av strekningen Nasjonal turistveg Helgelandskysten, og kommunale veier som strekker seg langs kysten og knytter steder sammen.

Tiltaket ligger i landskapsregion 29, Kystbygdene i Helgeland og Salten, i underregion Midt-Helgelandskysten. Influensområdet går også over i landskapsregion 32, Fjordbygdene i Nordland og Troms, og strekker seg over i underregionen Ranfjorden. (Pushmann, Oskar 2005)

Landskapsregion Kystbygdene i Helgeland og Salten kjennetegnes med å være et belte mellom større fjorder og den ytterste skjærgården. Tiltaket ligger her på Nesna halvøya og influensområdet strekker seg inn i fjorden Sjona og ut mot skjærgården. Regionen har en øyrik skjærgård, de mest nærliggende øyene er Handnesøya, Hugla og Tomma. Strandflata er noe beskjeden her, men er på Nesnahalvøya er den godt utviklet i øst og mot tettstedet Nesna. Kystlinjen består av mange odder, bukter, vik, kiler og sund. I området sees dette noe på Nesna halvøya, men er mer fremtredende lengre fra fastlandet. (Pushmann, Oskar 2005)

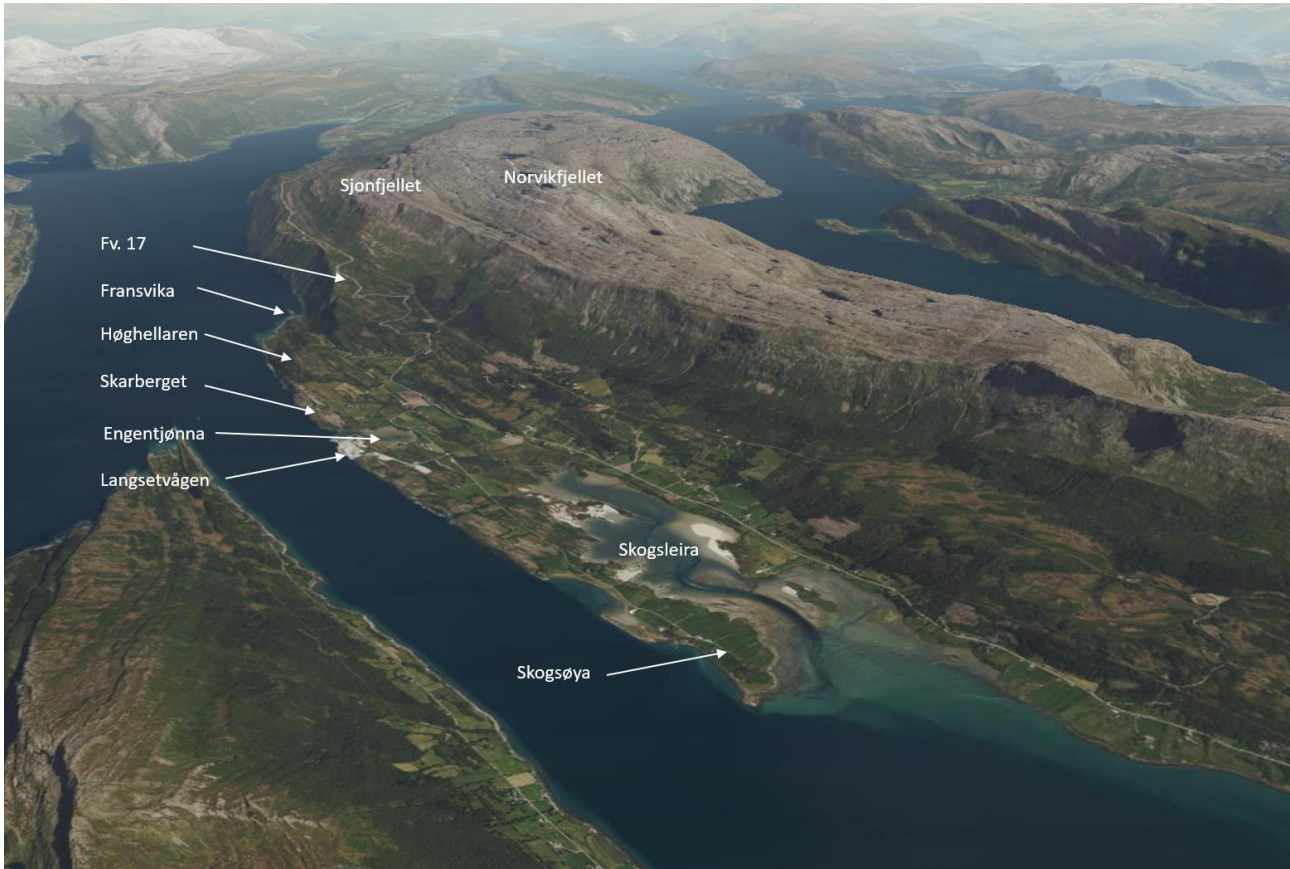

Figur 4-1 Oversiktsbilde, kommune kart 3d.

Landskapsregion Fjordbygdene i Nordland og Troms kjennetegnes med fjordtrauet som hovedform, her ved fjorden Sjona. Hellingen ned mot fjorden varierer fra stupbratt på den sørlige siden til slakere helning i nord og øst. Fjorden er regions typisk ved å være bred og vide seg ut mot skjærgården og skape øyer og halvøyer, her ved Nesna halvøya og Handnesøya. (Pushmann, Oskar 2005)

Landskapet i området og kommunen er svært berglendt. Berggrunnen er preget av den kaledonske fjellkjedefoldningen og består av glimmerskifer, glimmergneis og lignende bergarter. (Store norske leksikon, [Nesna – Store norske leksikon \(snl.no\)](https://snl.no)). På Handnesøya er det avgrenset område med kleberstein.

Skogsleira er et større brakkvannsdelta som dannes mellom neset som går parallelt med fastlandet, deltaet er verdisatt til en svært viktig i Naturbase.no. Vegetasjonen her er strandeng med innslag av andre arter, og det er trolig det største strandeng området i Nordland sør for Vestfjorden. Ved Engentjønna er det registret hagemark, strandeng og naturbeitemark alle i verdikategori stor verdi. Begge disse områdene er karakteristiske for området og skaper egne rom i landskapet. På heier og koller er det områder med myr og boreal hei.

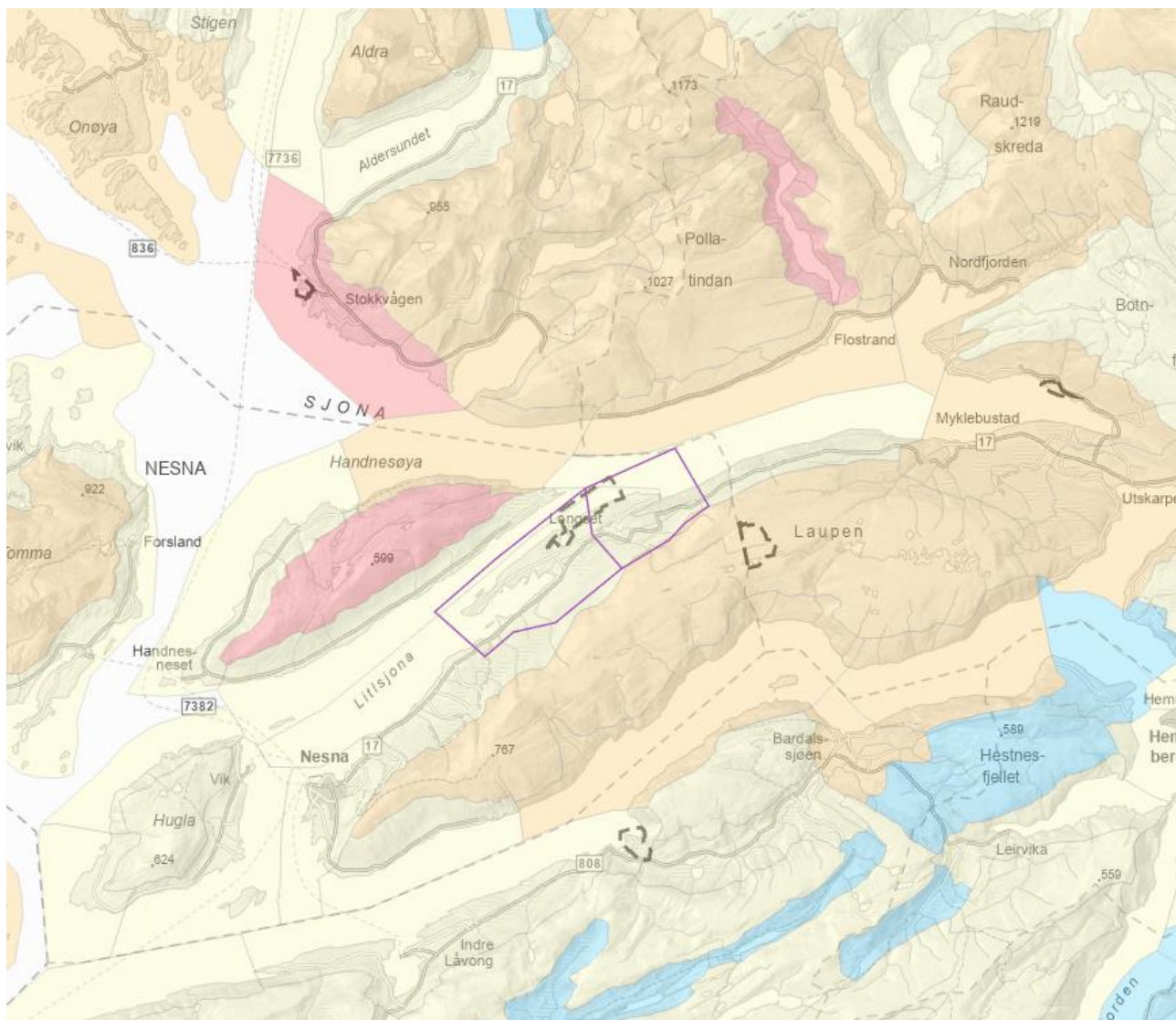

Figur 4-2 Oversiktsbilde, kommune kart 3d.

- Kupert ås og fjellandskap som ligger i skoggrenselandskapet, på Handnesøya er det tindelandskapspreg det er det ikke på område Laupen. Relieffet er et kupert ås- og fjellandskap.

I rapporten typisk og sjeldne landskap i Nordland og i kartdatabasen Nordlandsatlas ligger tiltaket i et landskapsområde som er definert som vanlig utforming av landskapstypen, sjelden i regional sammenheng. Området preges av relativt omfattende bebyggelse og infrastruktur (tettsted og svært tettbygd hyttefelt) og Høyt jordbrukspreg (jordbrukspreget landskap). (Nordlandsatlas.no)

I influensområdet ligger områdene Handnesøya og Selnes i kategori 5 som er sjeldent god og typisk utforming av landskapstypen, nasjonal betydning. Kategori 4 som er god og typisk utforming av landskapstypen, sjelden i regional sammenheng ved Sjonfjellet og nordsiden av Sjøna. (Nordlandsatlas.no)

Typiske og sjeldne landskap

- 1 - Utforming der inngrep i stor grad reduserer landskapstypens særpreget
- 2 - Vanlig utforming av landskapstypen i lokal sammenheng
- 3 - Vanlig utforming av landskapstypen, sjelden i regional sammenheng
- 4 - God og typisk utforming av landskapstypen, sjelden i regional sammenheng
- 5 - Sjeldent god og typisk utforming av landskapstypen, nasjonal betydning

Figur 4-4 Typiske og sjeldne landskap i Nordland, delområdene vist med lilla linje.

LA-TI-I-A-40 - Kupert ås- og fjellandskap under skoggrensen

Landskapstypen omfatter kupert ås- og fjellandskap med høydeforskjeller større enn 250 meter innenfor avstander på 1 km. Områdene ligger under skoggrensen, og de delene av landskapet som ikke er dominert av vann, vassdrag og våtmarker og evt. jordbruk og bebygde områder, er normalt dekket med skog. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme.

LA-TI-I-A-44 - Kupert fjellandskap nær skoggrensen

Landskapstypen omfatter kupert ås- og fjellandskap med høydeforskjeller større enn 250 meter innenfor avstander på 1 km. Områdene er overveiende åpne og ligger like nedenfor den klimatiske skoggrensen, med veksling mellom åpne heiområder, innslag av fjellskog, enger og dvergbuskdominert vegetasjon. Disse områdene er ofte formet gjennom avskoging av fastmarksskog og opprettholdelse av åpen mark gjennom rydding av kratt og trær og sommerbeite med moderat beitetrykk. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme.

LA-TI-I-A-46 - Kupert fjellandskap med bart fjell/blokkmark

Landskapstypen omfatter kupert ås- og fjellandskap med høydeforskjeller større enn 250 meter innenfor avstander på 1 km. Områdene ligger over skoggrensen og er dominert av bart fjell og/eller blokkmark. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme.

LA-TI-I-A-38 - Middels kupert fjellandskap med bart fjell/blokkmark

Landskapstypen omfatter middels kupert ås- og fjellandskap med høydeforskjeller mellom 100 og 250 meter innenfor avstander på 1 km. Områdene ligger over skoggrensen og er dominert av bart fjell og/eller blokkmark. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme.

LA-TI-K-F-17 - Nedskåret fjordlandskap

Landskapstypen omfatter fjordlandskap der dalformen er smal og dypt nedskåret fra omkringliggende åser, fjell og/eller slettelandskap. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme.

LA-TI-K-F-8 - Relativt Åpent fjordlandskap

Landskapstypen omfatter fjordlandskap der dalformen er relativt åpen og middels sterkt nedskåret fra omkringliggende åser, fjell og/eller slettelandskap. Landskapet er i liten grad preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur, selv om enkelte bygninger og linjeinngrep som veier og kraftledninger kan forekomme.

5 Vurdering av verdi

5.1 Inndeling i delområder

Delområdene er delt inn etter kunnskap hentet fra de ulike databasene for landskapstyper, hensiktsmessig størrelse på delområdene ifølge veilederen til metodikken og betraktninger gjort ved befarings. Avgrensning av utredningsområdet er tilpasset planlagt tiltak, slik at nær- og fjernvirkninger behandles. Delområdene omfatter selve tiltaksområdet og de nærmest påvirkede område og influensområdet.

Tiltaket er av en sånn størrelsesorden og den visuelle influensen vil strekke seg langt. Det er grunnet den vidstrakte synligheten valgt at de tilstøtende områdene til delområdene er omhandlet i et eget kapittel om fjernvirkning og er generelt beskrevet under karakteristiske trekk ved området. Det er ikke trukket en tydelig avgrensning av influensområdet.

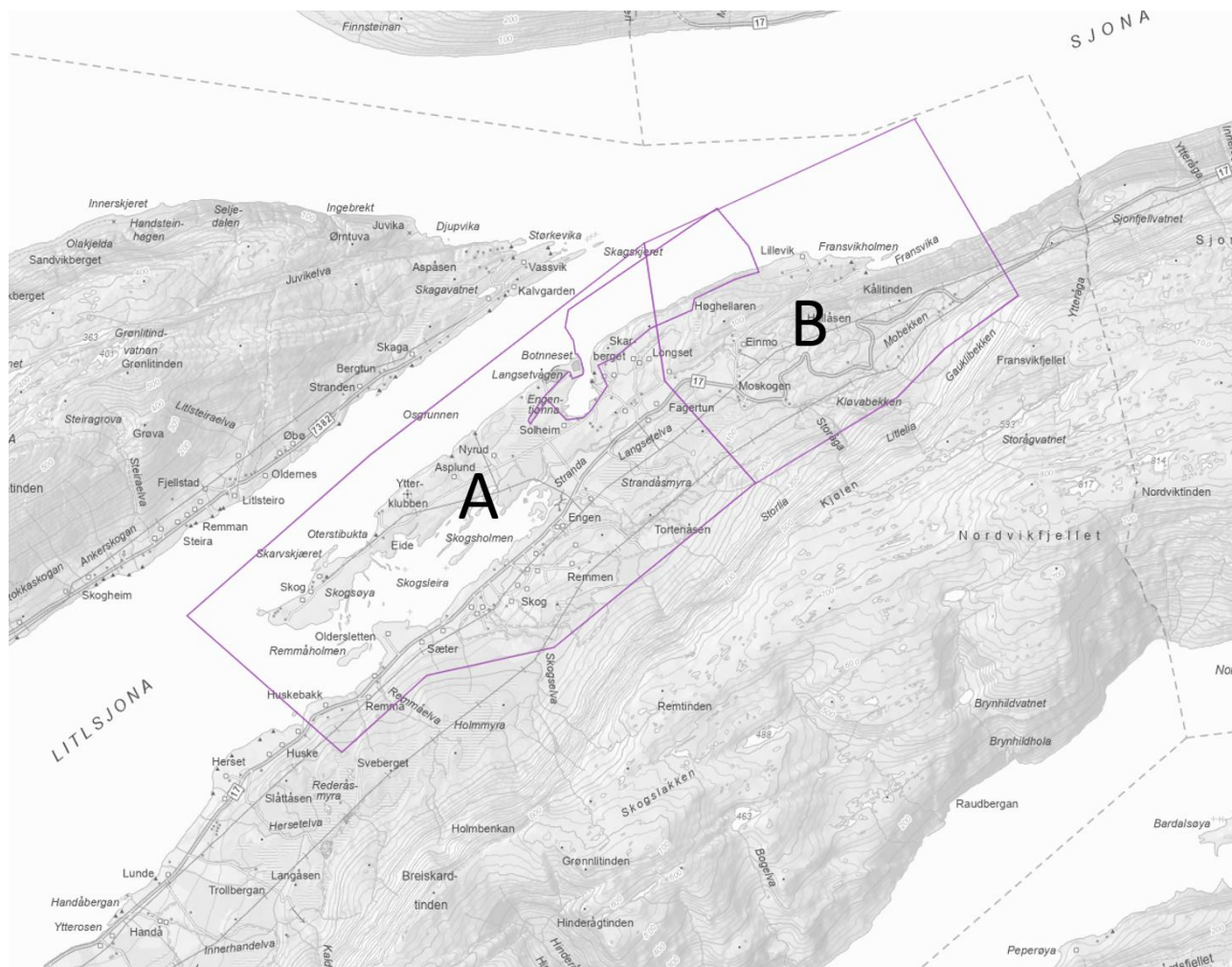
Utredningsområdet er delt inn i to delområder:

Delområde A Langset - Skogsleira

Delområde B Fylkesvei 17 – Sjona

Delområde A fremstår som et enhetlig område med mye landbruk- og skogsområder, kystlinje med tjønn, bukter og meandrerende elver. Bebyggelsen er småbruk, spredt bebyggelse og noe industri ved kysten som er knytte opp mot et internt vegnett som knytter seg på fylkesveien mot Nesna. Delområdet strekker seg fra skoggrensen og ned mot kysten med det flater landskapet som ligger som en brem langs fjellet.

Delområde B fremstår som et enhetlig område med skogsområder og bart fjell som strekker seg ned fra fjellet, som bratte fjellside ned i Sjona og et slakere mer kupert terreng mot sør og delområde A. Området består av bartfjell, variasjoner av skog, bekker og elver, hytter i lisen og mindre gårdstun nede ved kysten. Nasjonal turistvei Helgelandskysten, Fylkesvei 17, slynger seg gjennom delområdet.

Figur 5-1 Oversikt delområder.

5.2 Fastsettelse av landskapskarakter for delområdene

Delområder	Enkel beskrivelse
A. Langset - Skogsleira	Flatelandskap som strekker seg langs fjellet og består av spredt bebyggelse, landbruk og områder med skog. Jordbrukslandskap med større areal med dyrka mark og beiteområder som har randvegetasjon. Elver, bekker, tjønn og landbruksareal med randvegetasjon inndeler landskapet. Området har noen mindre koller og åser og kystlinjen strekker seg inn i nes og bukter. Skogsleira med tilhørende randsone utgjør en viktig del av landskapet. Bebyggelsen ligger spredt med hus og gårdstun langs veinettet. Næringsbygget ved

	Westcon er et landemerke i landskapet. Næringsområdet her skal utvikles og vil bli større i omfang.
B. Fylkesvei 17 - Sjona	Hellende fjellside fra Sjonfjellet og ned mot Langset. Nasjonal turistveg Helgeland slynger seg nedover fjellsiden og det er god utsikt. Området har mye terreng og vegetasjonen strekker seg fra skoggrensen og ned til fjorden.

5.2.1 Delområde A

Delområde A – Langset - Skogsleira		Betydning for landskapsbildets karakter
Geologi og landformer, vann og vassdrag	<p>Landskapet er et fjordlandskap som er relativt åpent med en middels bratt fjellside fra Laupen og ned til det flatere slettelandskapet langs kysten.</p> <p>Et slakt terreng tilnærmet flatt område med lavere berg og koller som strekker seg fra sør til nord øst med Ytterkubben, Øykubben, Skarberget og Høghellaren langs lystlinjen ut mot Litjsjona og Sjona. Definert som småkupert ås- og fjelllandskap. Naturatlas</p> <p>Området strekker seg på det flatere område, den flatere bredden som strekker seg fra fjellfoten og ut mot fjorden. Høghellaren gir en tydelig avgrensning av landskapsrommet mot fylkesveien og Sjona/ Sørfjorden, mot sør grenser området ved avslutningen av neset som rammer inn Skogsleia.</p> <p>Deler av området ligger i nedbørsfelt Longsetelva som strekker seg opp til Nordvikfjellet i øst. Longsetelva munner ut i Skogsleira. Elven har på lengre strekk et belte av vegetasjon så selve elven forsvinner noe i opplevelsen av landskapet, men randvegetasjonen er fremtredende. Ved elvemunningen mot Skogsleira har elven mindre/intet vegetasjonsbelte. Elven er et viktig landskapselement både med og uten vegetasjonsbelte da den inndeler og skaper rom i landskapet.</p> <p>Engentjønna ligger innenfor Langsetvågen. Sjøvollbekken som går fra Skarberget og Høghellaren munner ut i tjønna. Engentjønna fremstår som et tydelig landskapsrom i delområdet, som er visuelt sterkt påvirket av industriområdet.</p>	Svært viktig

Bilde fra kommune kart 3d, som viser delområde A og deler av delområde B. Bildet er tatt i sør mot nordøst.

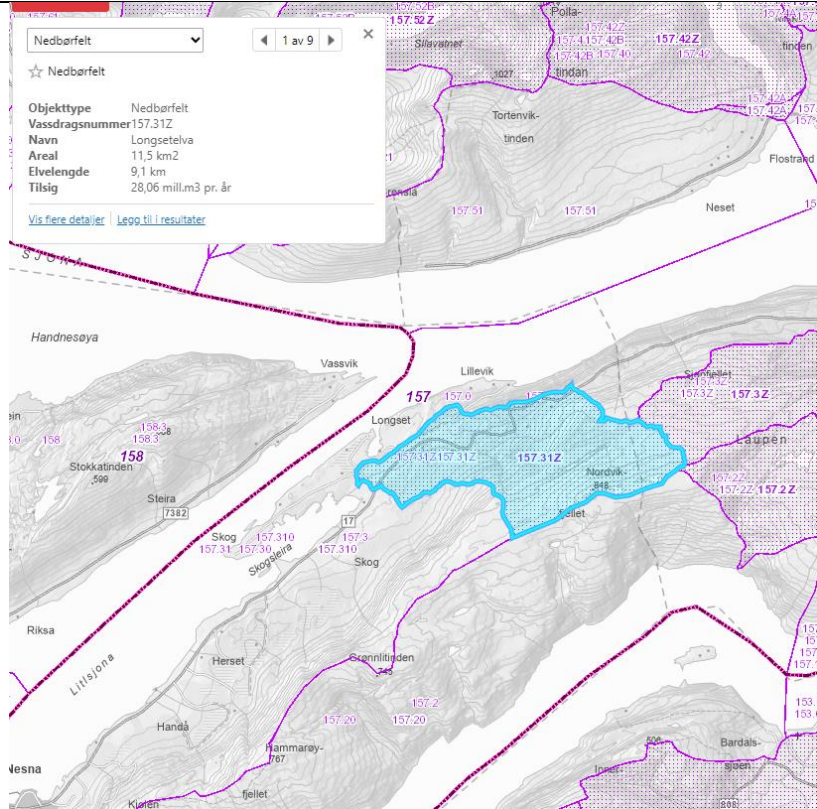
Engentjønnna, sett fra Longsetvegen i nord mot sør.

Sjøvollbekken med naust, sett fra Longsetvegen.

Longsetelva, foto fra Google streetview

	 <p><i>Blått område viser nedbørfelt til Longsetelva. NVE Atlas.</i></p>	
<p>Vegetasjons dekke</p>	<p>Vegetasjonen i delområdet er løvtrær og busksjikt i skogsområder, strenger og randvegetasjon langs landbruksareal og bekker og elver. Vegetasjonen er strukturdannede og omrammer de ulike arealene tydelig. Ellers består vegetasjonsdekket av beiteområder, dyrkamark og myrområder. Ved Engentjønna er det mer strandvegetasjon.</p>	<p>Viktig</p>

Figur 5-2 Skarberget sett fra jordene ved Langset.

Figur 5-3 Vegetasjon ved Westcon og Engentjønnna.

Arealbruk	<p>Arealbruken er hovedsakelig landbruk, med beiteområder og dyrkamark. Utenom landbruk er det kystlinje, tjønn, myrområder, fjell i dagen, spredt bebyggelse, gårdsbruk og industriområdet ved Langsetvågen. Infrastrukturen er fylkesvei 17 og internveger som knytter bebyggelsen sammen.</p> <p><i>Figur 5-4 Langsetgård med landbruksareal.</i></p>	Viktig
-----------	--	--------

Figur 5-5 Westcon sett fra sør mot nord. Fremtidig oppdrettsanlegg vil ligge på land i en forlengelse i sør.

Bebyggelse	<p>Bebyggelsen ligger spredt langsmed veinettet. Gårdsbebyggelsen og den spredte bebyggelsen er av varierende tids epoker og området har ikke en typisk bygningsskikk eller arkitektur som er fremtredende, den fremstår som typisk for lignende bygder/områder i Nordland.</p> <p>Industriområdet har en tydelig industripreget bebyggelse med platekledning i lyse og blåfarger, som vises godt i landskapet. Byggenes utforming viser tydelig at form følger funksjon. Hovedbygget ligger helt ved kysten og er et visuelt landemerke.</p> <p>Ved noen gårdstun er det registrerte SEFRAK bygg og det er enkelte kulturminner. Disse fremstår som enkelt bygg og miljøer, som ikke preger bebyggelsen generelt i området.</p>	Mindre viktig
------------	--	---------------

Figur 5-6 Westcon sett fra nord, sund inn mot Engentjønnna i forkant av bygget..

Figur 5-7 Landbruksareal på strekningen Skog - Engen sett fra Fylkesvei 17.

Figur 5-8 Landbruksareal på strekningen Skog - Engen sett fra Fylkesvei 17.

Kulturhistorie	<p>Det er flere kulturminner i delområdet. I databasen finns det gravrøyser og gravsteder, og det er gjort funn av pilspisser og ildgroper. Det er også eldre gårdsbygninger som er sefrak registrert og er kulturminner.</p> <p>I landskapet er både bygninger og gravrøyser synlige i landskapet. Gravrøysene er mindre synlig da de er stedvis gjengrodd. Bebyggelsen er synlig og skaper historisk dybde.</p> <p>Det er tydelig ut fra de registrerte kulturminnene at området her har vært brukt og preget av mennesker i lang tid. Ut fra de registreringene som er gjort er det mange funn rundt Engentjønnna som er et område som også i dag har omkringliggende spredt bebyggelse.</p>	Mindre viktig
Romlig-visuelle forhold	<p>Delområdet har et tilnærmet flatt terreng. Koller og berg i dagen avgrensar området i nord og mot sør avgrensas det mot kollene og randsone til Skogsleira. Fjorden i vest med Handnesøya i bakgrunnen og den vegetasjonskledd fjellsiden i øst avgrensar rommet vidare. Delområdet består av flere mindre landskapsrom dannet ved Engentjønnna, beiteområder/dyrka mark med randsone vegetasjon og den merianderende elven med sin vegetasjon.</p>	Viktig
Fastsatt karakter for landskapsbildet	<p>Flatelandskap som strekker seg langs fjellet og består av spredt bebyggelse, landbruk og områder med skog. Jordbrukslandskap med større areal med dyrka mark og beiteområder som har randvegetasjon. Elver, bekker, tjønn og landbruksareal med randvegetasjon inndeler landskapet. Området har noen mindre koller og åser og kystlinjen strekker seg inn i nes og bukter. Skogsleira med tilhørende randsone utgjør en viktig del av landskapet. Bebyggelsen ligger spredt med hus og gårdstun langs veinettet. Næringsbygget ved Westcon er et landemerke i landskapet.</p>	

5.2.2 Delområde B

Delområde B – Fylkesvei 17 - Sjona		Betydning for landskapsbildets karakter
Geologi og landformer, vann og vassdrag	<p>Hellende terreng ned mot Sjona i nord og Langset i sør.</p> <p>Delområdet strekker fra Sjonfjellet og ned mot Sjonfjorden og bremen langs fjellfoten i sør (delområde A).</p> <p>Terrenget stuper bratt ned i Sjonfjorden og skaper en tydelig vegg mot fjorden. Mot sør heller terrenget slakere og Nasjonal turistveg Helgeland slynger seg nedover mot Nesna, og det danner slakere terrengflater og mindre terrengformer.</p> <p>Deler av området ligger i nedbørsfelt Longsetelva som strekker seg opp til Nordvikfjellet i øst. Longsetelva munner ut i Skogsleira. Der elven ligger under tregrensen er selve elven lite synlig i terrenget, men den former og</p>	Svært viktig

inndeler terrenget. Flere bekker som Kløvabekken, Storåga, Mobekken ledes inn mot Langsetelva.

Figur 5-9 Bilde av delområdet sett fra sør mot nord-øst. Kommunekart 3d.

Figur 5-10 Utsikt fra rasteplassen ved fylkesveien og innover mot Nordvikfjellet

Vegetasjons-
dekke

Figur 5-11 Fransvika.

Viktig

Figur 5-12 Vegetasjon mellom skoggrensen og fylkesvei 17 ved Sjonfjellet.

Varierende vegetasjondekke fra mindre landbruksareal med dyrkamark ved kysten, til barskog og mer åpen løvskog mot tregrensen som dominerer området. Det er i området mindre myrområder og vegetasjonsdekke med lyng.

Arealbruk	Arealbruken i området er ganske enhetlig med bart fjell, skogkledde områder, mindre landbruksareal med små gårdsbruk, mindre hytter med naust og boder. Det er noen mindre veier som knytter boliger opp mot fylkesvei 17 som går igjennom området.	Viktig
Bebyggelse	Det er lite bebyggelse i området. Eksisterende bebyggelse består av hytter, eldre småbruk og naust. Fritidsbebyggelse på Sjonfjellet samt nedlagte gårdsbruk og fritidsbebyggelse i Fransvika og Litlvika. Bebyggelsen er små volum og innordner seg landskapets skala.	Mindre viktig

	 <p><i>Figur 5-13 Litlvika med Sjøna i bakgrunnen</i></p>	
<p>Kulturhistorie</p>	<p>I delområdet er det registrert kulturminner, som fangstgrav og varp. Disse er ikke synlige i landskapet.</p> <p>Området har vært og er i bruk for flytting av rein.</p> <p>Fylkesvei 17 slynger seg ned lisen og har en fin utsikt utover landskapet, den inngår som del av Nasjonal turistveg Helgeland.</p>	<p>Noe verdi</p>
<p>Romlig-visuelle forhold</p>	<p>Den bratte fjellsiden ned mot Sjøna er karakteristisk for fjorden Sjøna. Landskapet åpner seg mot vest ved fjordmunningen. Fjellet skaper en vegg mot Sjøna fra sør.</p>	<p>Viktig</p>
<p>Fastsatt karakter for landskapsbildet</p>	<p>Sterkt hellende terreng mot Sjøna i nord og hellende kupert terreng mot Nesna tettsted i sør. Vegetasjonen strekker seg fra kysten med landbruk og videre opp til tregrensen med skogsområder. Elver og bekker som kommer ned fra fjellet preger delområdet. Det er funnet spor fra tidligere tider, men disse er ikke synlige i det store landskapet. Bebyggelsen ligger langs kysten og noe fritidsbebyggelse ved Sjonfjellet. Fylkesvei 17, Nasjonal turistveg Helgeland, slynger seg nedover fjellsiden og det er stedvis god utsikt utover Helgelandskysten.</p>	

5.3 Verdivurdering av delområdene

Landskapets økosystemtjenester:

1. Stedsidentitet

Landskapet i dag har en vanlig utforming for området og regionen det ligger i. Næringsbygget med Westcon er et landmerke i kystlandskapet, grunnet synligheten. Tiltaket vil gjøre Nesna visuelt tydeligere i landskapet og en kan lokalisere Nesna med vindturbinene fra lang avstand.

Det er trolig at ved etablering av et større industriområde her med den visuelle og strukturerende påvirkningen at stedidentiteten vi endres. Nesna kan bli stedet der vindturbiner produseres/ er i opplag og dette vil være visuelt godt synlig.

2. Inspirasjon og symbolske perspektiver

Nasjonal turistveg Helgeland som går gjennom delområdene er knyttet til vakre opplevelser av landskapet. Helgelandskysten er kjent for å være vakker og et sted man finner rekreasjon og får flotte naturopplevelse, så omgivelsene delområdene inngår i kan muligens gi inspirasjon og grunnlag for kunst, produkter og samfunn.

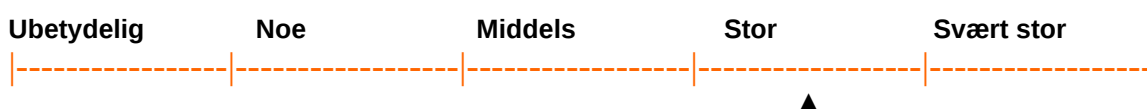
I oversikten av Kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse fra riksantikvaren så har ingen av områdene landskap med etablert forvaltningsstatus pr. i dag.

Delområde A - Langset - Skog

	Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi eller høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet
Natur-geografiske forhold	Betydning for regional/nasjonal landskapsvariasjon				x	
	Naturvariasjon innenfor landskapsområde (inkludert kultur-betinget naturvariasjon)				x	
	Intakte naturstrukturer i landskapet				x	
Kulturhistorien i landskapet	Landskap preget av virksomheter eller faser med betydning for historien			x		
	Landskap preget av bebyggelsesstruktur, bystruktur			x		

	eller infrastruktur					
	Landskap med tilknytning til eller som har betydning for etniske grupper		x			
	Landskap med tilknytning til sosiale grupper		x			
	Landskap knyttet til historisk hendelse, tro eller tradisjon		x			
Andre romlige visuelle kvaliteter	Landskap med allmenn verdi knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet			x		
	Landskap med visuelle kvaliteter				x	

Samlet verdi:

Begrunnelse:

Delområdet fremstår som et viktig område i regional sammenheng og er et godt eksempel på kystslettelandskapet. Delområdet er i en overgang mellom fastlandet og den øyrike skjærgården. Landskapet innehar en variasjon i natur og fremtredende er Engentjønnna og Skogstjønnna som er regionalt viktige. Landskapet innehar historiske elementer med bygg og det er gjort funn fra tidligere tider, som viser at området har vært brukt og bebodd over lang tid. Området er ikke vesentlig preget av bebyggelsen, men den er synlig og strukturerende og ligger som en rand langs kysten som fremstår som vanlig i utforming. Industri og næringsområdet preger landskapet og er et landemerke, også utenfor delområdet. Landskapet er brukt til beite for tamrein, men dette preger ikke landskapet i nevneverdig/synlig grad. Områdene med våtmark er viktige rom i landskapet.

Delområde B Fylkesvei 17 - Sjona

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller	Stor verdi eller høy forvaltnings-	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet

				forvaltnings prioritet	prioritet	
Natur- geografiske forhold	Betydning for regional/ nasjonal landskapsvar- iasjon				x	
	Natur- variasjon innenfor landskaps- område (inkludert kultur- betinget natur- variasjon)				x	
	Intakte natur- strukturer i landskapet				x	
Kultur- historien i landskapet	Landskap preget av virksomheter eller faser med betydning for historien			x		
	Landskap preget av bebyggelses struktur, bystruktur eller infrastruktur		x			
	Landskap med tilknytning til eller som har betydning for etniske grupper Landskap med tilknytning til sosiale grupper			x		
	Landskap knyttet til historisk hendelse, tro eller tradisjon			x		

Andre romlige visuelle kvaliteter	Landskap med allmenn verdi knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet			x		
	Landskap med visuelle kvaliteter				x	
Samlet verdi:						
<p>Ubetydelig Noe Middels Stor Svært stor</p> 						
Begrunnelse:						
<p>Delområdet fremstår som et viktig område i regional sammenheng og er et godt eksempel på kystlandskapet med fjorden og fjellene som stiger opp fra havet. Hovedelementene er fjorden Sjona, fjellkjeden Laupen og Sjonfjellet som er regionalt viktige områder. Området innehar en variasjon i natur med mindre landbruksområder, ulike skogsområder, myr, vassdrag og snaufjell. Landskapet har historiske elementer med fangstgroper og verp, dette viser at området har vært brukt og bebodd over lang tid. Området er ikke vesentlig preget av bebyggelsen, bebyggelsen ligger som mindre tun der kysten har en brem og fritidsbebyggelse på naturlige flater i terrenget. Landskapet er brukt til beite for rein, men dette preger ikke landskapet i nevneverdig grad.</p>						

5.4 Oppsummering verdi

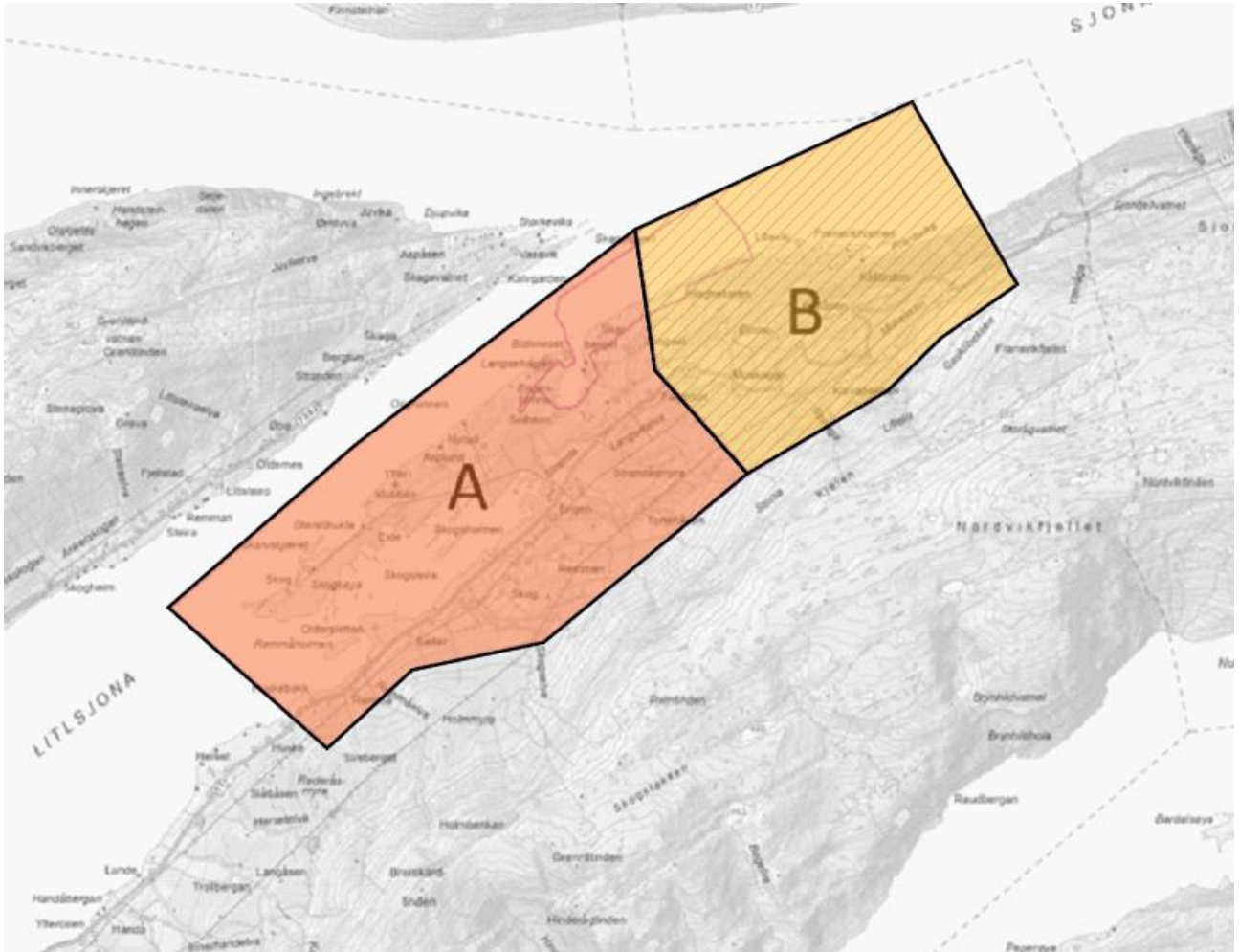
I tabell 5-14 er verdiene for delområdene i planområdet og influensområdet oppsummert. Kriteriene i tabell 3-1, 3-2 og 3-3 ligger til grunn for vurderingene.

Delområde	Beskrivelse	Verdi
Delområde A	Delområdet fremstår som et viktig område i regional sammenheng og er et godt eksempel på kystslettelandskapet. Delområdet er i en overgang mellom fastlandet og den øyrike skjærgården. Landskapet innehar en variasjon i natur og fremtredende er Engentjønnna og Skogstjønnna som er regionalt viktige. Landskapet innehar historiske elementer med bygg og det er gjort funn fra tidligere tider, som viser at området har vært brukt og bebodd over lang tid. Området er ikke vesentlig preget av bebyggelsen, men den er synlig, strukturerende og ligger som en rand langs kysten, som fremstår som vanlig i utforming. Industri og næringsområdet preger landskapet og er et landemerke, også utenfor delområdet. Landskapet er brukt til beite for tamrein, men dette preger ikke landskapet i nevneverdig/synlig	Stor

	grad. Områdene med våtmark er viktige rom i landskapet.	
Delområde B	Delområdet fremstår som et viktig område i regional sammenheng og er et godt eksempel på kystlandskapet med fjorden og fjellene som stiger opp fra havet. Hovedelementene er fjorden Sjona, fjellkjeden Laupen og Sjonfjellet som er regionalt viktige områder. Området innehar en variasjon i natur med mindre landbruksområder, ulike skogsområder, myr, vassdrag og snauffjell. Landskapet har historiske elementer med fangstgroper og verp, dette viser at området har vært brukt og bebodd over lang tid. Området er ikke vesentlig preget av bebyggelsen, bebyggelsen ligger som mindre tun der kysten har en brem og ikke terrenget stuper ned i havet. Landskapet er brukt til beite for tamrein, men dette preger ikke landskapet i nevneverdig grad.	Middels - Stor

Figur 5-14 Verditabell for delområdene.

Verdikart

Figur 5-15 Verdikart.

6 Fjernvirkning

For tiltaket er det sett spesielt på fjernvirkning av vindturbinene, dette grunnet vindturbinenes dimensjon og antallet vindturbiner til opplagring, som gir en stor utstrekning av visuell fjernvirkning. Det er i utredningen ikke satt en avgrensning av influensområdet til tiltaket grunnet utstrekningen av visuelle fjernvirkning, se illustrasjonen for visuell fjernvirkning (Figur 6-3). Det vurderes ikke som hensiktsmessig å utrede hele området da dette er et teoretisk synlighetskart hvor det ikke er hensyntatt visuelle hindre som bygg og vegetasjon, samt at tiltaket vil oppleves som mindre dominerende når man kommer på avstand. Det vil her gis en generell vurdering av fjernvirkning, for så å se nærmere på områdene **Handnesøya, Nesna tettsted, Fv. 17 Sjonfjellet, Fv. 17 Flostrand – Silatunnelen og Hugla**. De nevnte områdene vil ha en visuell påvirkning av vindturbinene når de ligger i opplag.

Teoretisk synlighetskart og bilder fra modellen viser kun visuell fjernvirkning av vindturbinene og ikke de andre tiltakene.

Generelt

De permanente endringene i landskapet er å fylle opp Engentjønnna til kote +3.5 og sprengne ned deler av Skarberget og fylle ut i sjø. Det er vurdert at nedfyllingen av Engentjønnna ikke vil ha en innvirkning på den visuelle fjernvirkningen, siden fyllingen vil være flat likt tjønna som ligger der i dag. Lagringen av elementer til vindturbinene vil gi en visuell fjernvirkning og er i filmen om tiltaket visualisert til å være lagret slik at de bygger i høyden. De vil ved lagring lagres horisontalt og ikke flere i høyden. På det høyeste vil turbindelene være 20 m høye. Lagringen av elementer her vil gi en visuell fjernvirkning og vil sees i sammenheng med den industrielle bygningsmassen.

Figur 6-1 Bilde tatt av film av tiltaket. Bildet er omtrentlig i sundet mot Handnesøya sett i fugleperspektiv.

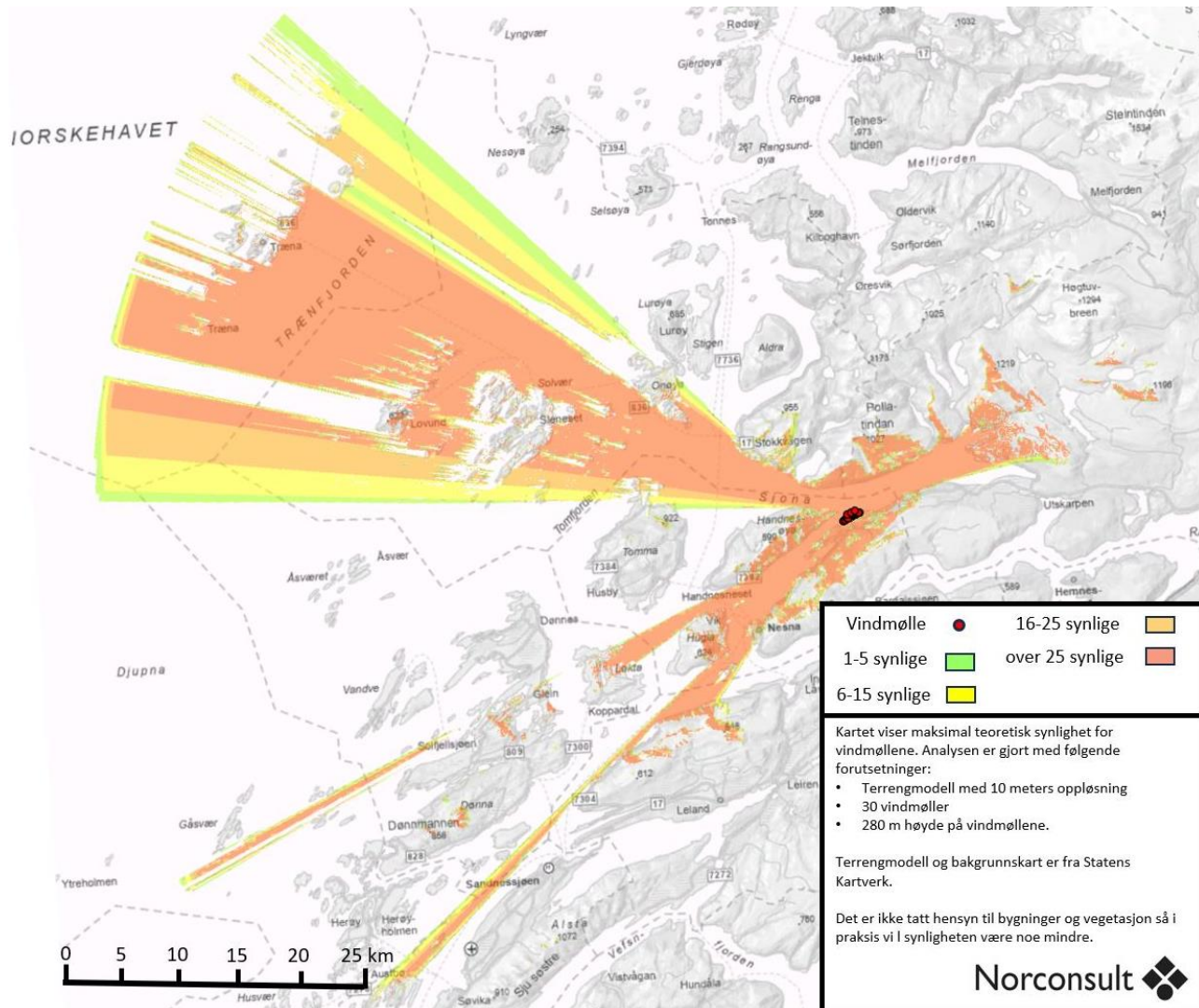
Ved nedsprengningen av Skarberget er det planlagt å gå et stykke inn terrenget. Skarbergets funksjon som romdannende element inn mot Langneset og Skog og ut mot fjorden vil svekkes. Fjellskjæringen vil ha en utstrekning på ca. 280 m og makshøyde på 65m, i tillegg kommer sikringstiltak på topp fjellskjæring. De nye byggene vil bli en forlengelse av dagens industriområde med Westcon og tiltaket vil sees i sammenheng

med utviklingen som skjer der. Westcon sitt bygg er i dag et landemerke i landskapet og med nye industribygg i stor skala mot kysten vil dette ha en visuell stor utstrekning.

Figur 6-2 Bilde tatt av film av tiltaket, sett i fugleperspektiv.

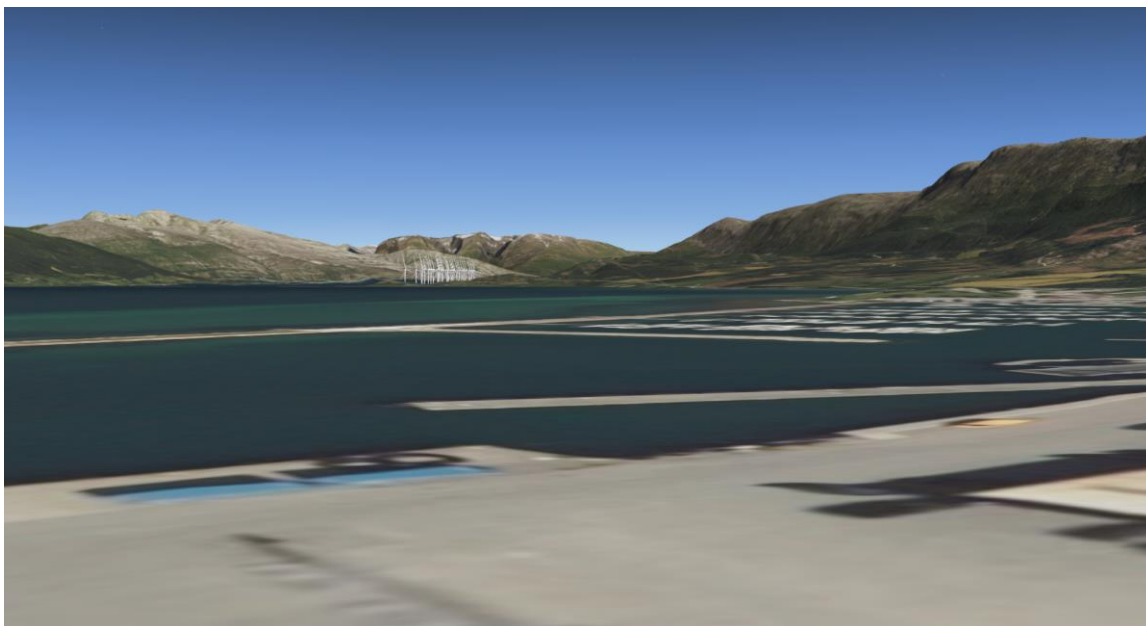
Det teoretiske synlighetskartet viser at vindturbinene vil være synlig i alle fjordarmene som ligger i tilknytning til tiltaket. Det vil også være synlig fra alle fjell og åser rundt tiltaket. Den visuelle påvirkningen av vindturbinene vil bli dempet jo lengre unna du kommer tiltaket. Vindturbinene vil bryte silhuetten til de omkringliggende fjellene fra noen områder.

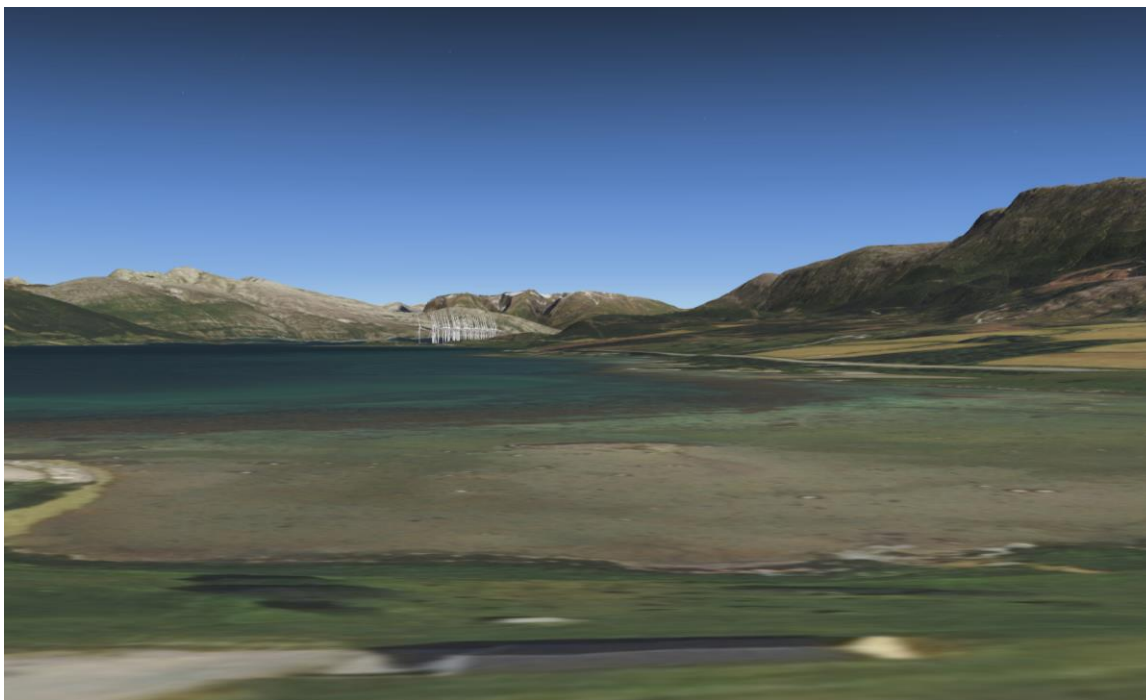
Figur 6-3 Teoretisk synlighetskart.

Nesna tettsted

Tiltaket vil være god synlig fra Nesna tettsted. Avstanden gjør at tiltaket ikke bryter den bakenforliggende fjellsilhuetten som demper den visuelle eksponeringen noe.

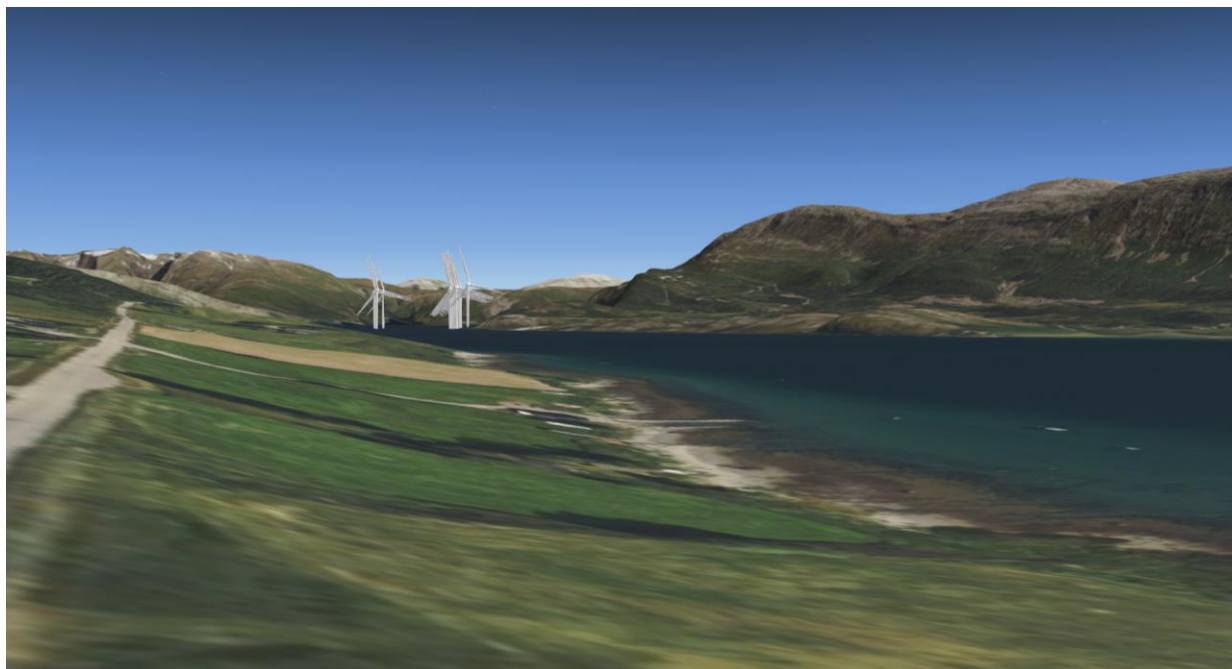
Figur 6-4 Bilde av modell, vindturbinene sett fra Nesna tettsted.

Figur 6-5 Bilde av modell, vindturbinene sett fra Nesna tettsted

Handnesøya

Fra den nordøstlige delen av Handnesøya vil det bli en vesentlig visuell påvirkning med vindturbinene og det permanente tiltaket med selve industri/næringsområdene. Fjellskjæringen og byggene til industriområdene vil være synlige og ligge åpent til for innsyn fra disse områdene.

Figur 6-6 Bilde av modell, vindturbinene sett fra Handnesøya mot nord øst.

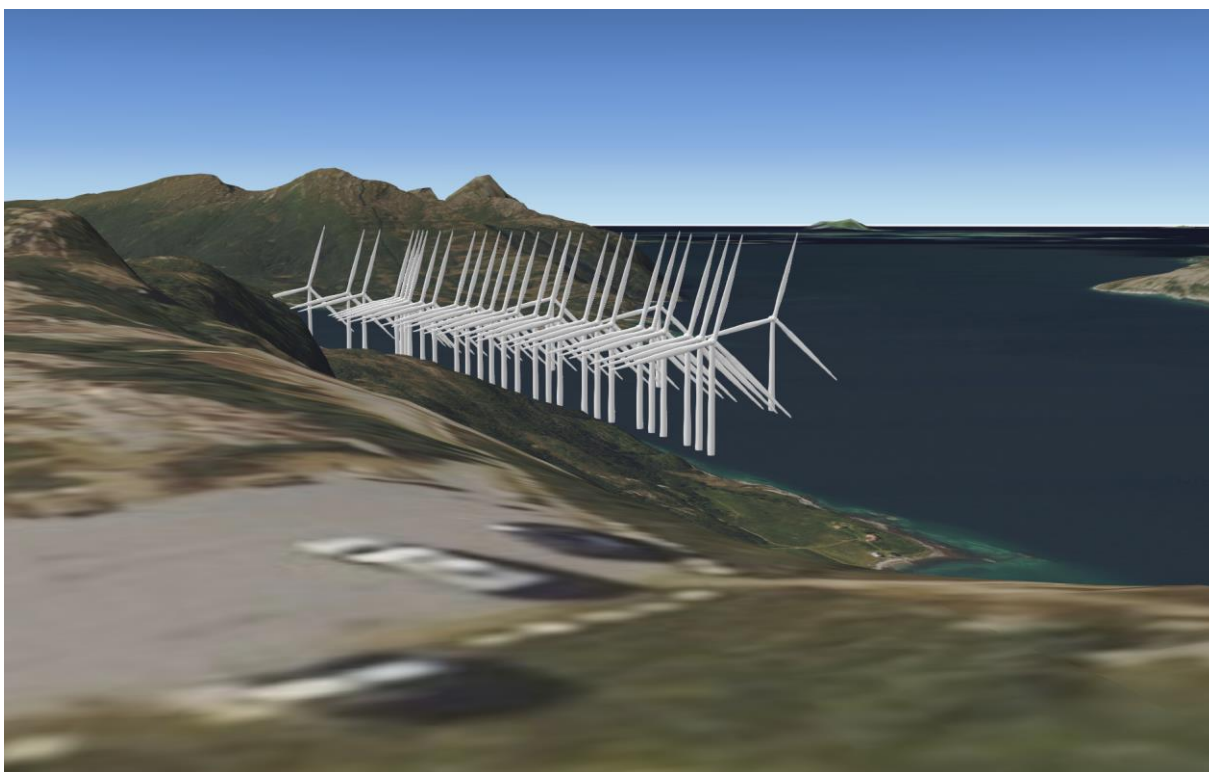
Figur 6-7 Bilde av video av industriområdet sett fra Litjsjøna.

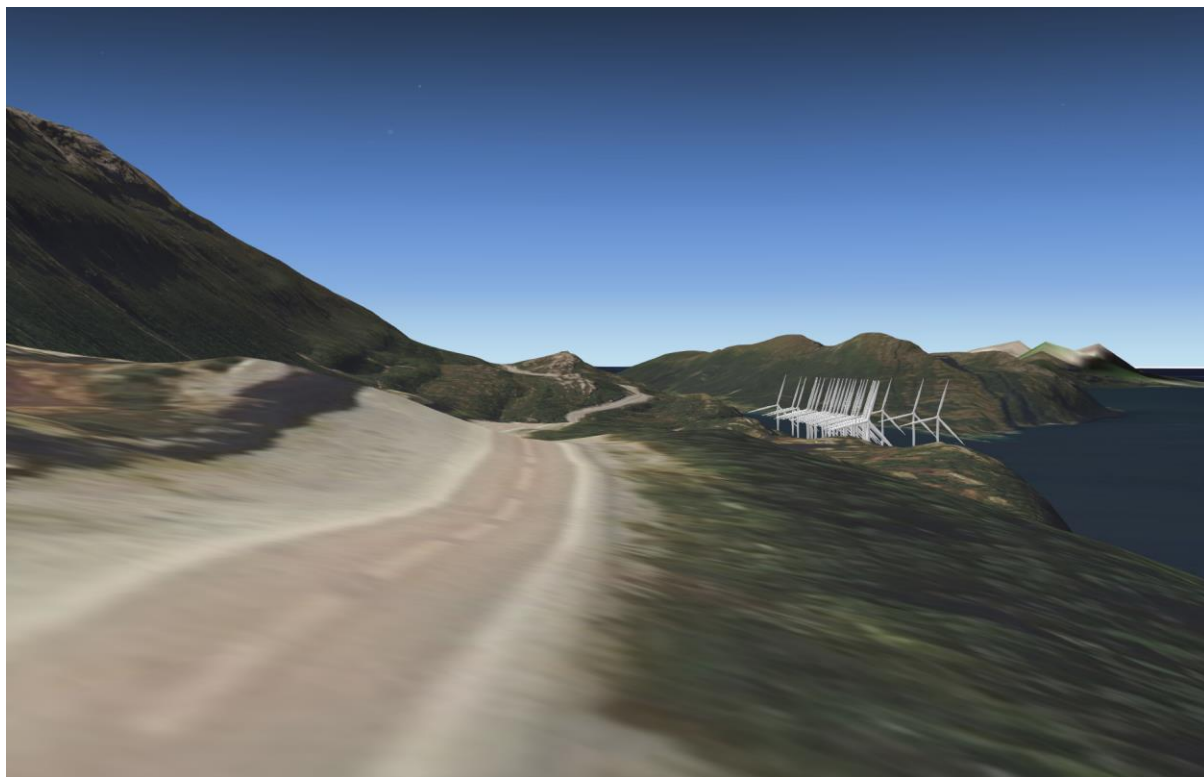
Figur 6-8 Bilde av modell, vindturbinene sett fra Handnesøya omtrentlig rett over tiltaket.

Fv. 17 Sjonfjellet

Fra fylkesvegen over Sjonfjellet vil vindturbinene være godt synlig tidvis. Der veien er trukket noe inn i terrenget og det blir et skjermende terreng og tilhørende mindre utsikt vil vindturbinene ikke være godt synlige. Fra utsiktspunktet på Sjonfjellet vil vindturbinene være fremtredende og prege utsikten utover skjærgården.

Figur 6-9 Utsikt fra rasteplassen mot Sjona.

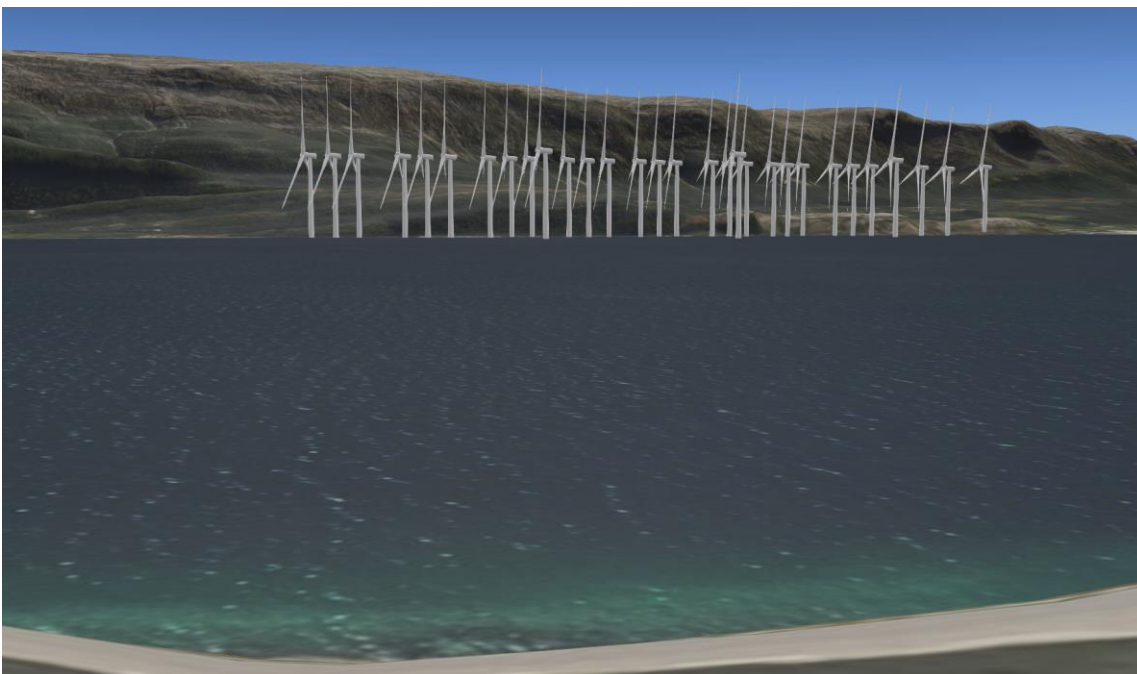
Figur 6-10 Utsikt fra fylkesvei 17 mot Handnesøya.

Fv. 17 Flostrand – Silatunnelen

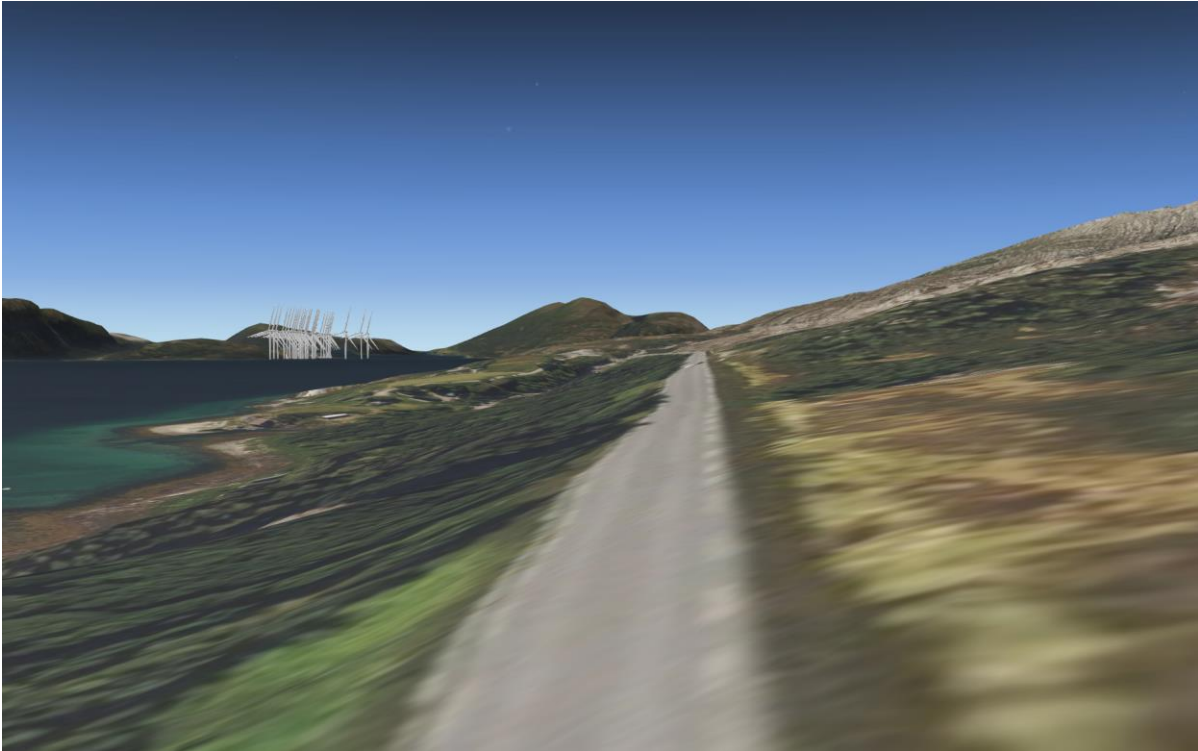
På veistrekningen mellom Flostrand og Silatunnelen er det en visuell påvirkning av vindturbinene på hele strekningen. Vindturbinene bryter silhuetten og påvirker utsikten utover helgelandskysten.

Figur 6-11 utsikt fra Hellåga rasteplass ved Fv. 17

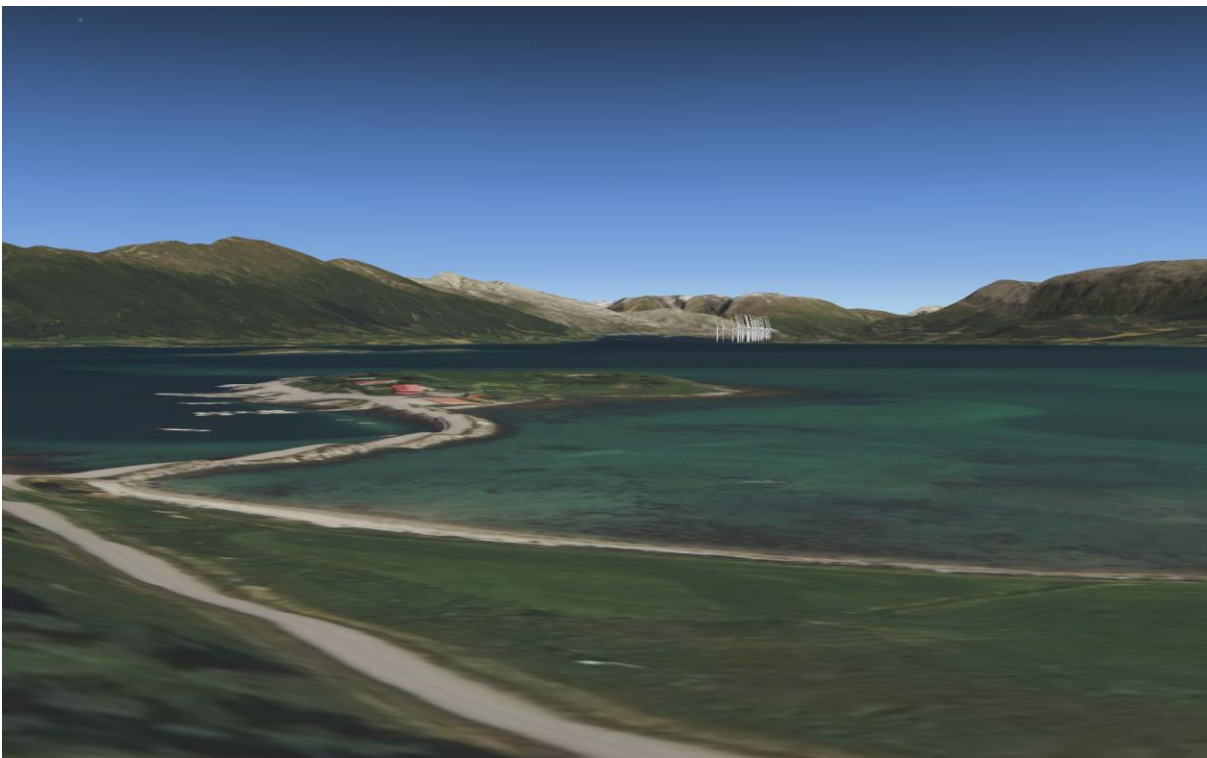
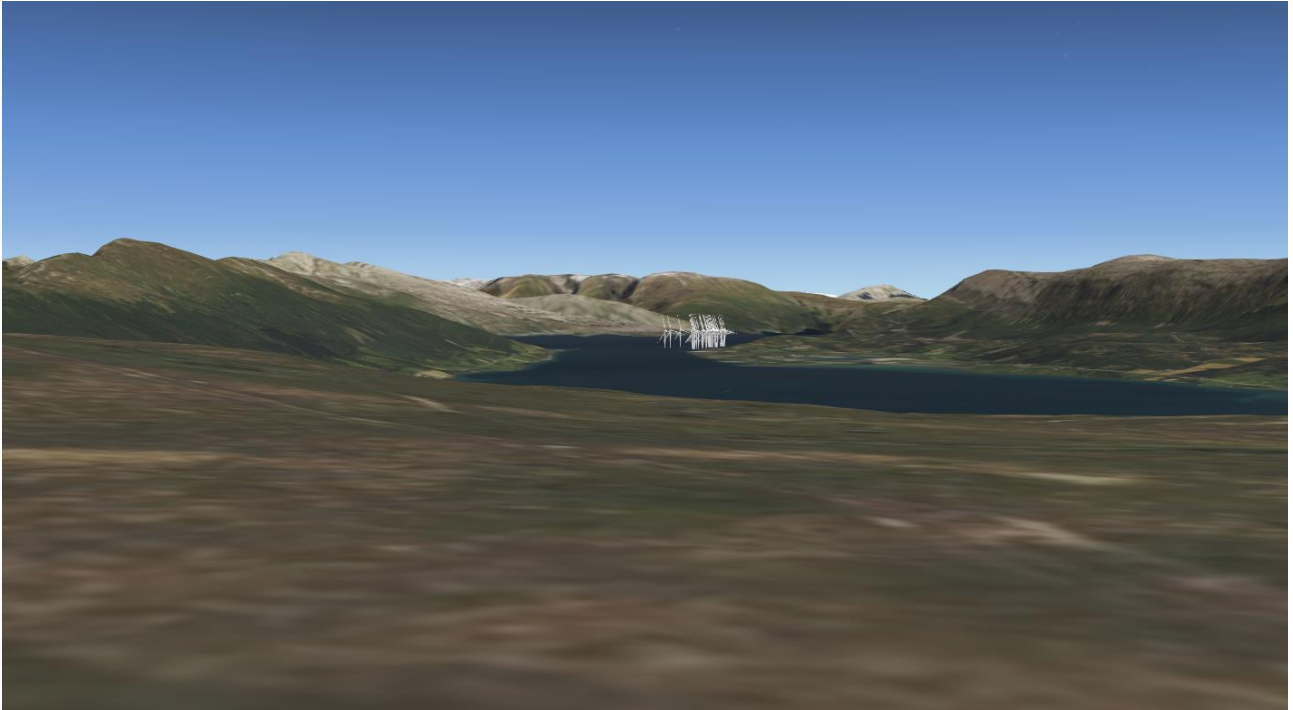
Figur 6-12 Utsikt fra fylkesvei 17 ved Silatunnelen

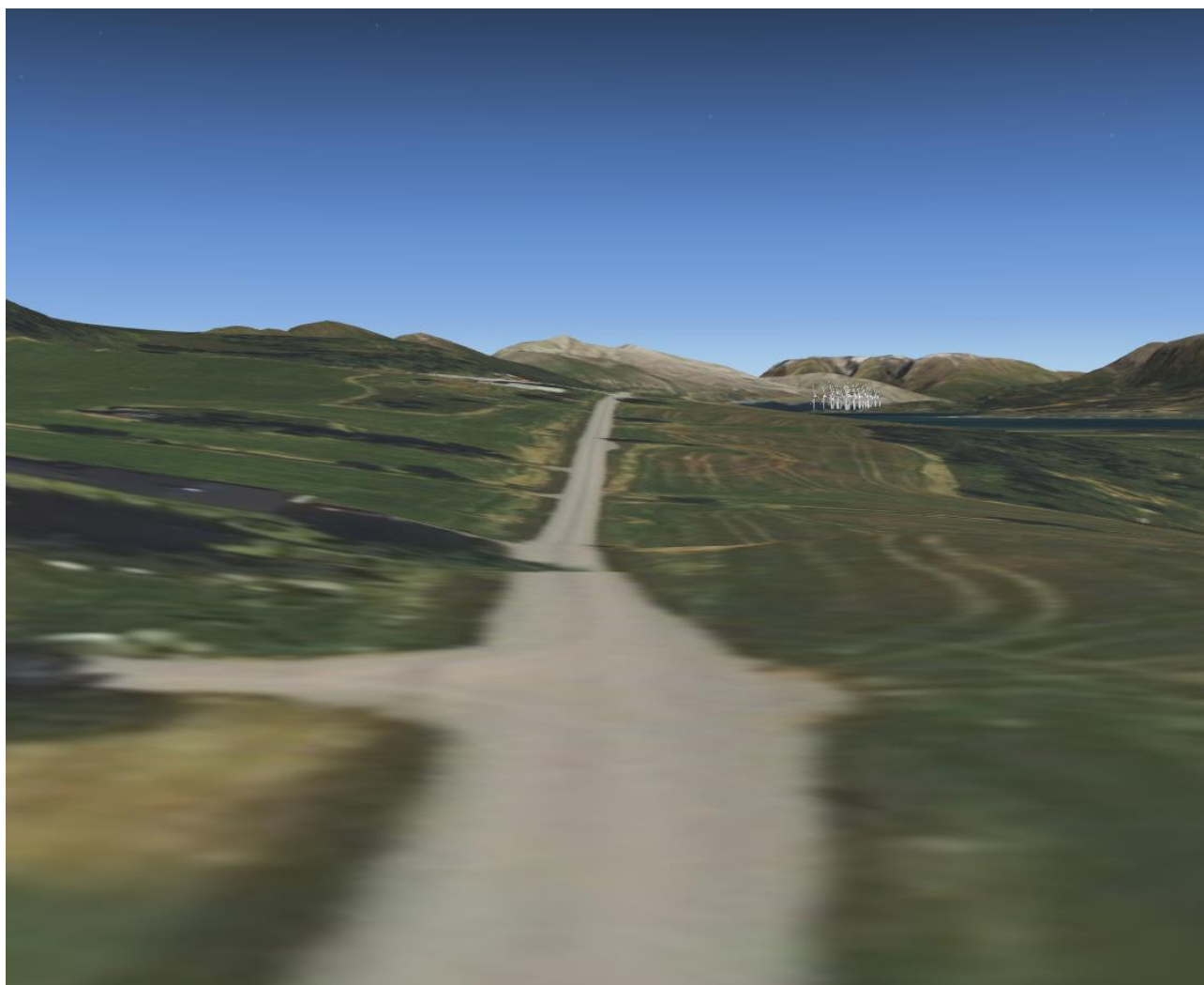
Figur 6-13 Utsikt fra fv.17 ved Neset

Hugla

Fra Hugla vil vindturbinene være synlig, men på en slik avstand at de ikke dominerer landskapet.

Figur 6-14 Utsikt mot Litjsjona fra ved Vik på Hugla.

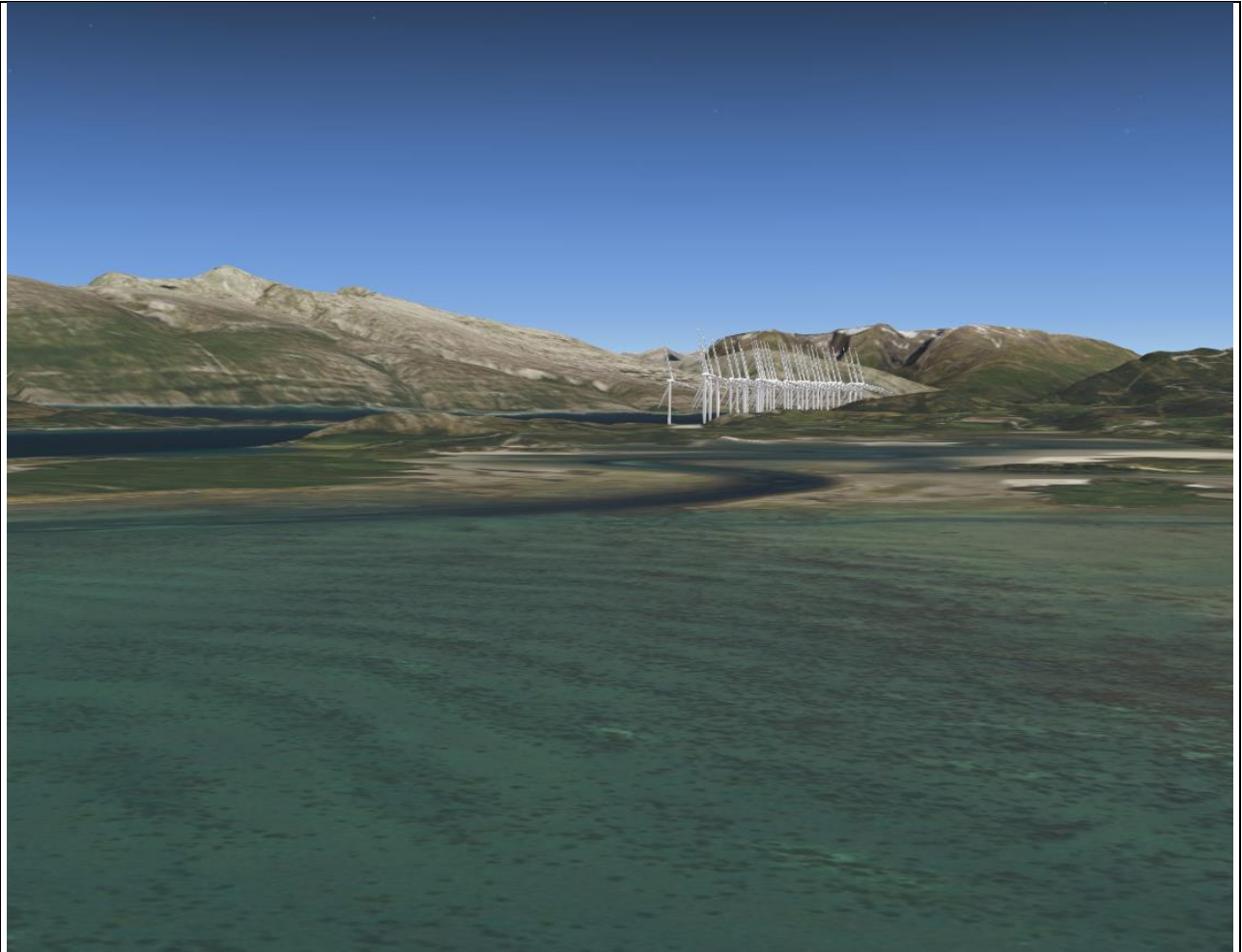
Figur 6-15 Utsikt mot tiltaket fra sør langs fv. på Hugla.

6.1 Vurdere påvirkning

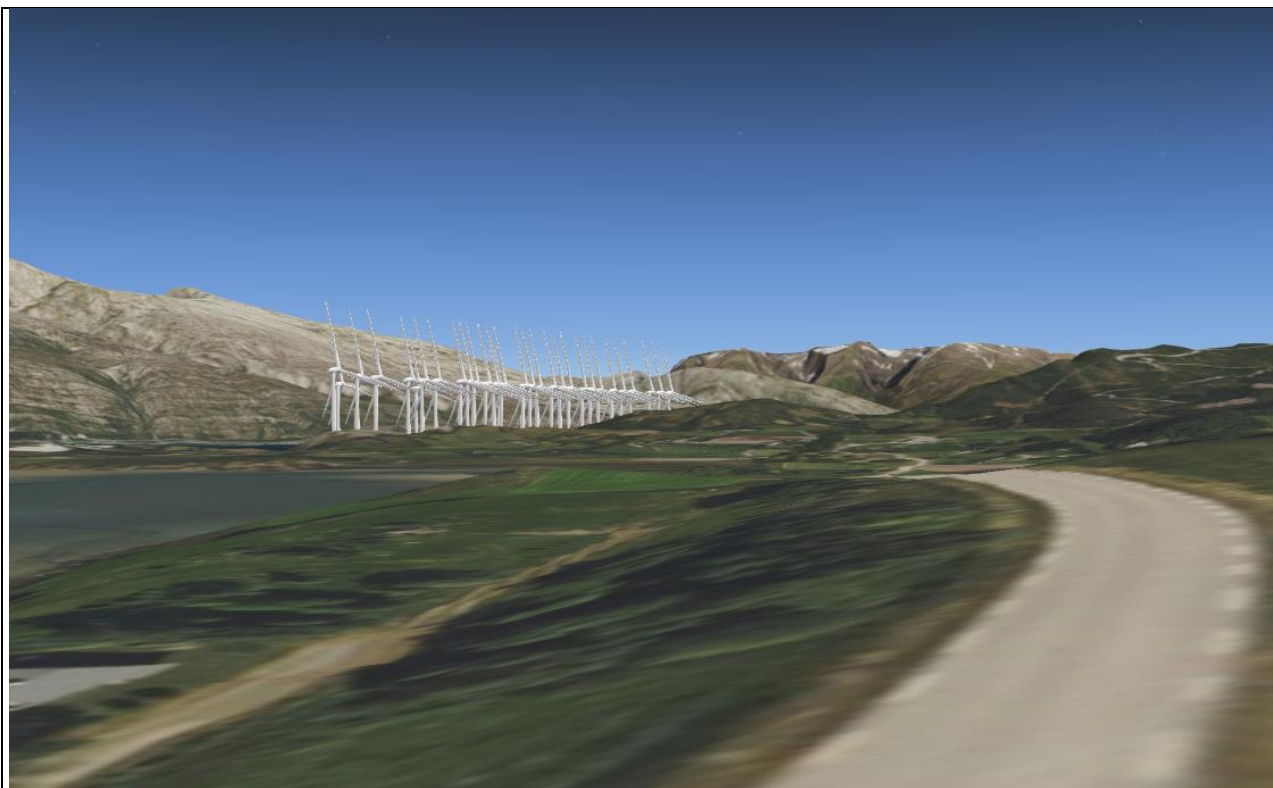
Delområde A Langset - Skogsleira

Planen eller tiltakets påvirkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Areal	Tiltaket medfører istandsetting av ødelagt/sterkt forringe landskap.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med ingen/ubetydelig påvirkning på	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med noe negativ påvirkning på	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med negativ påvirkning på	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med stor negativ påvirkning på

		landskapskarakteren	landskapskarakteren.	landskapskarakteren.	landskapskarakteren.
Skala/dimensjoner	Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet og framhever denne.	Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet, eller er underordnet denne.	Tiltaket dominerer noe over landskapets skala.	Tiltaket dominerer over landskapets skala.	Tiltaket dominerer i stor grad over landskapets skala.
Visuell fjernvirkning	N.A.	Tiltaket har ingen/ubetydelige visuelle virkninger.	Tiltaket har visuelle virkninger som i noen grad forringer opplevelsen av delområdet.	Tiltaket har visuelle virkninger som forringer opplevelsen av delområdet.	Tiltaket har visuelle virkninger som dominerer og forringer opplevelsen av delområdet.
Utforming og lokalisering	Tiltaket bygger opp under romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller reduserer fragmentering.	Tiltaket bryter ikke/i ubetydelig grad med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører ingen/ubetydelig fragmentering.	Tiltaket bryter noe med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører noe fragmentering.	Tiltaket bryter med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører fragmentering.	Tiltaket bryter i stor grad med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører omfattende fragmentering.
Arkitektonisk utforming	Tiltaket fremstår som en særlig god arkitektonisk helhet, og/eller har særlig god design.	Tiltaket fremstår som en arkitektonisk helhet.	Tiltaket fremstår i noen grad som en arkitektonisk helhet, og/eller har noe dårlig design.	Tiltaket fremstår i liten grad som en arkitektonisk helhet, og/eller har dårlig design.	Tiltaket fremstår helt uten arkitektonisk helhet, og/eller har svært dårlig design.
Samlet påvirkning:					
<p>Forbedret Ubetydelig Noe Forringet Sterkt forringet</p> 					
Begrunnelse:					

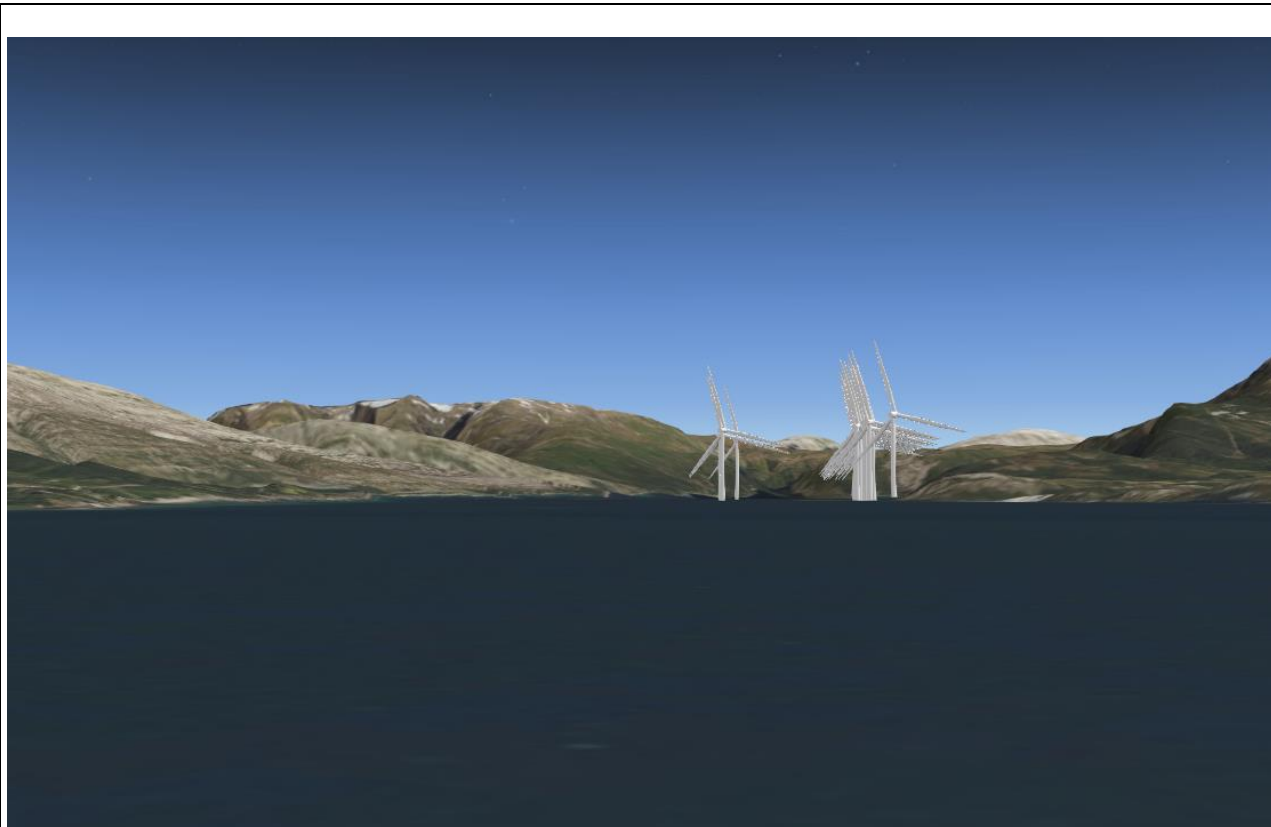
Figur 6-16 Tiltaket sett fra sør ved munningen av Skogsleira.

Figur 6-17 Tiltaket sett fra fylkesveien ved Skog.

Figur 6-18 Tiltaket sett ved Fv. 17 ved Langset.

Figur 6-19 Tiltaket sett fra Litsjona.

Tiltaket er i tilknytning til eksisterende og planlagt industri-/næringsareal på Langsetvågen. Den regulerte utvidelsen er i tilknytning til Westcon og sørover, denne utbygningen er av en mindre skala, men har store irreversible landskapsendringer. Byggehøyden her forholder seg til dagens høyder i terrenget og byggene vil innordne seg i landskapets skala. Det regulerte området ligger lengre sør i Litsjona og ikke i selve fjordmøtet mellom Litsjona og Sjona. Det vurderte tiltaket ligger nord for dette, i selve fjordmøtet, som gir større grad av eksponering og endringer i landskapskarakter.

Landskapet har i dag en god variasjon som vil bli redusert med tiltaket grunnet påvirkning på landskapselementer, naturtyper og romlige visuelle forhold.

Tiltaket vil beslaglegge og endrer landskapselementer som er viktige for delområdet med Høghellaren, Skarberget og Engentjønna. Dette er irreversible inngrep som vil gi permanente endringer i landskapet.

Tiltaket vil med vindturbinene og bygningsvolumene påvirke sammenhenger i landskapet da de ligger i en fjordmunning. Dette er det flatere partiet i landskapet, vindturbinene og industribyggene vil bryte opp landskapet med å skape en visuell vegg som ligger i fjordmøtet.

Totalt vurderes samlet påvirkning sterk forringet for delområde A.

Påvirkning av landskapskarakteren for utredningsområdet:

«Jordbrukslandskap med større areal med dyrka mark og beiteområder som har randvegetasjon. Elver, bekker og tjønn med randvegetasjon inndeler landskapet. Odder, koller og berg ut mot kysten, og bukter og vikar med tjønn og lavt vann. Bebyggelsen ligger spredt med enkelt hus og gårdstun langs veinettet. Næringsbygget ved Westcon er et landemerke i landskapet.»

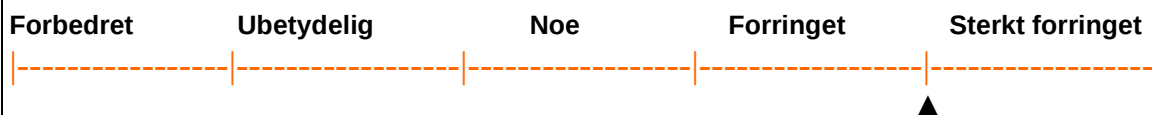
Planen vil påvirke landskapskarakteren med å bygge ned viktige rom i landskapet ved Engentjønna. Utvidelsen av industri/næringsområdet vil påvirke landskapskarakteren til å bli mer industripreget da deler av kystlinjen vil være et sammenhengende industriareal. Montering av havmøllene vil endre landskapskarakteren med å skape et landemerke som vil visuelt sterkt prege delområdet med sin skala og form.

Delområde B Fylkesvei 17 - Sjona

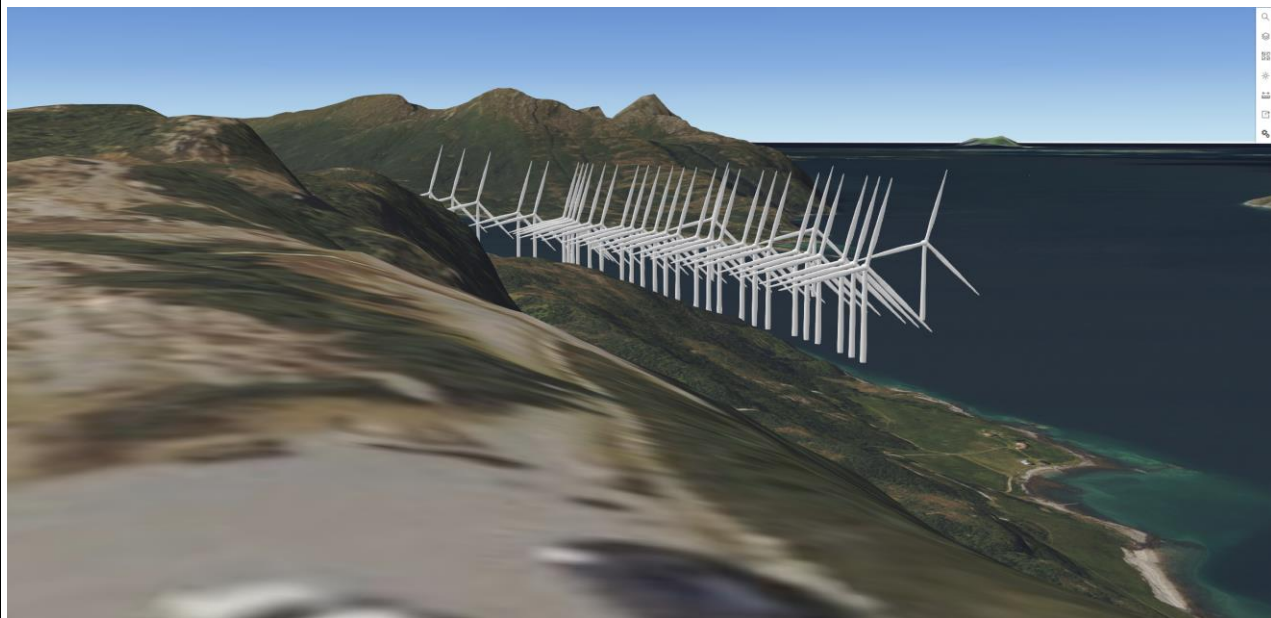
Planen eller tiltakets påvirkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Areal	Tiltaket medfører istandsetting av ødelagt/sterkt forringt landskap.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med ingen/ubetydelig påvirkning på landskapskarakteren	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med noe negativ påvirkning på landskapskarakteren.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med negativ påvirkning på landskapskarakteren.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med stor negativ påvirkning på landskapskarakteren.
Skala/dimensjoner	Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet og framhever denne.	Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet, eller er underordnet denne.	Tiltaket dominerer noe over landskapets skala.	Tiltaket dominerer over landskapets skala.	Tiltaket dominerer i stor grad over landskapets skala.
Visuell fjernvirkning	N.A.	Tiltaket har ingen/ubetydelige visuelle virkninger.	Tiltaket har visuelle virkninger som i noen grad forringt opplevelsen av delområdet.	Tiltaket har visuelle virkninger som forringt opplevelsen av delområdet.	Tiltaket har visuelle virkninger som dominerer og forringt opplevelsen av delområdet.
Utforming og lokalisering	Tiltaket bygger opp under romlige og/eller funksjonelle	Tiltaket bryter ikke/i ubetydelig grad med romlige og/eller funksjonelle	Tiltaket bryter noe med romlige og/eller funksjonelle mønstre og	Tiltaket bryter med romlige og/eller funksjonelle mønstre og	Tiltaket bryter i stor grad med romlige og/eller funksjonelle mønstre og

	mønstre og sammenheng er i landskapet, og/eller reduserer fragmentering.	mønstre og sammenheng i landskapet, og/eller medfører ingen/ubetydelig fragmentering.	sammenhenger i landskapet, og/eller medfører noe fragmentering.	sammenhenger i landskapet, og/eller medfører fragmentering.	sammenhenger i landskapet, og/eller medfører omfattende fragmentering.
Arkitektonisk utforming	Tiltaket fremstår som en særlig god arkitektonisk helhet, og/eller har særlig god design.	Tiltaket fremstår som en arkitektonisk helhet.	Tiltaket fremstår i noen grad som en arkitektonisk helhet, og/eller har noe dårlig design.	Tiltaket fremstår i liten grad som en arkitektonisk helhet, og/eller har dårlig design.	Tiltaket fremstår helt uten arkitektonisk helhet, og/eller har svært dårlig design.

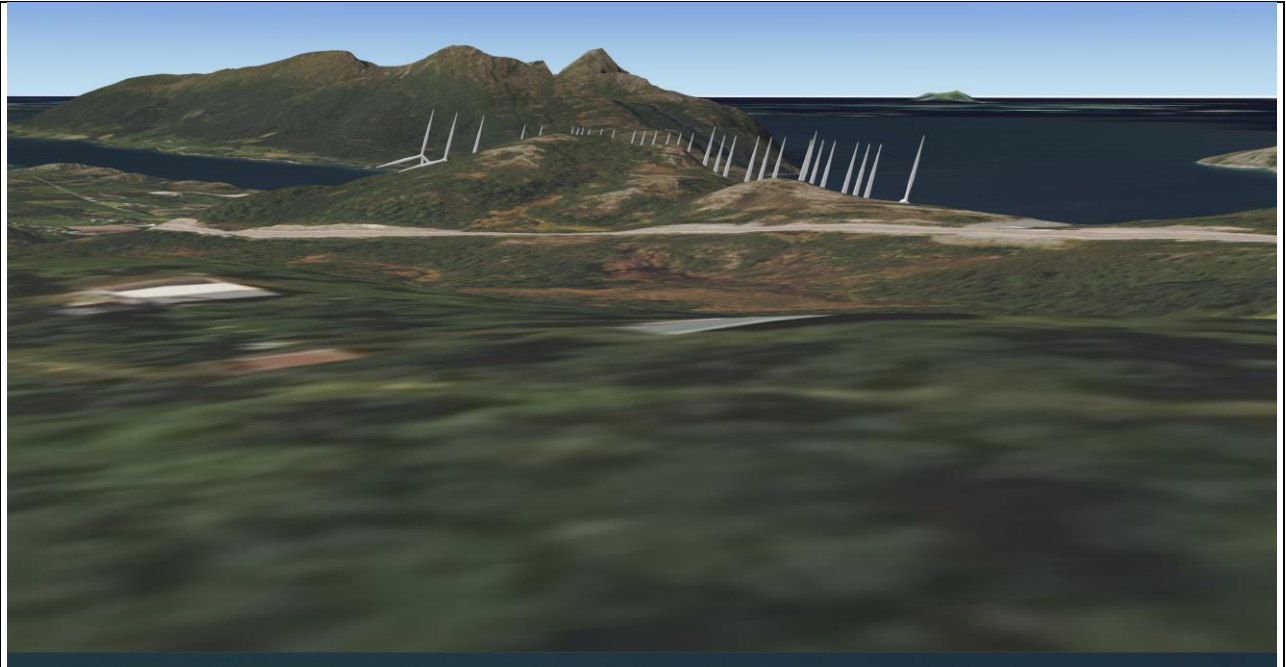
Samlet påvirkning:

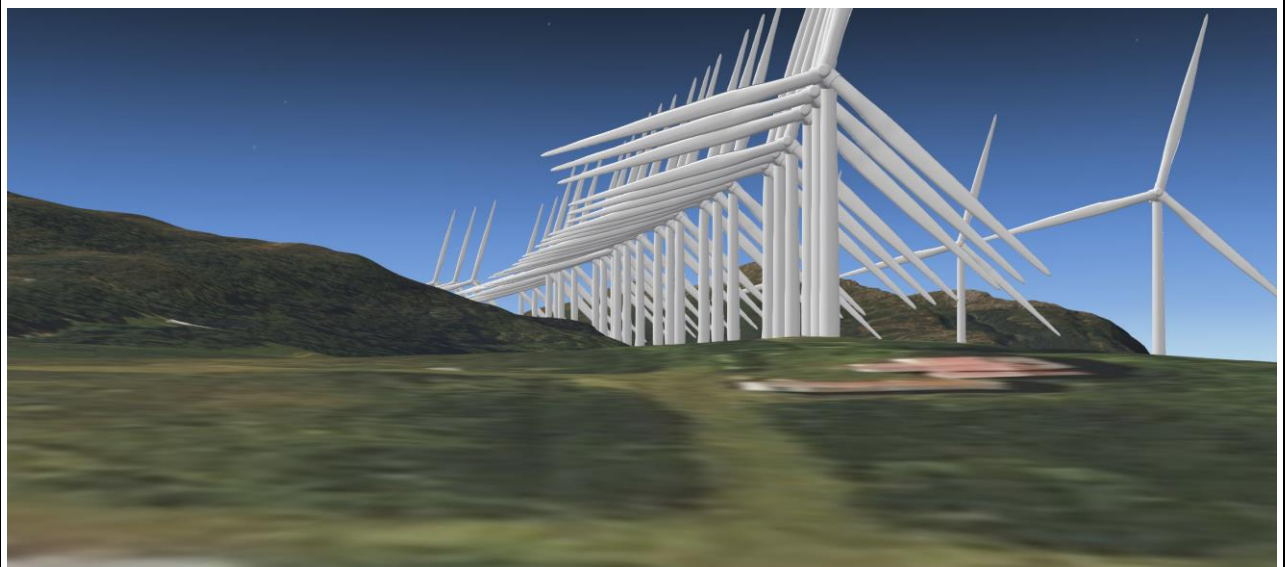
Begrunnelse:

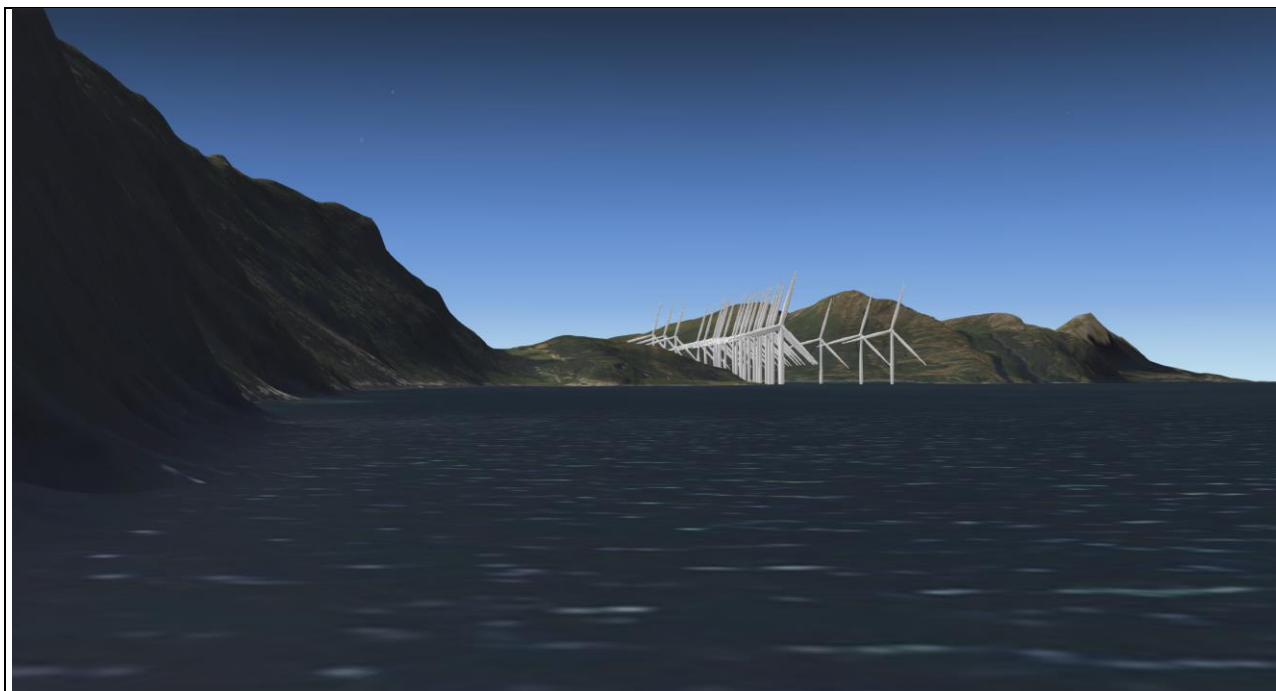
Figur 6-20 Tiltaket sett fra rasteplass Sjonfjellet.

Figur 6-21 Tiltaket sett fra Sjonfjellet.

Figur 6-22 Tiltaket sett fra Fransvika.

Figur 6-23 Tiltaket sett fra øst i Sjøna.

Tiltaket endrer kystlinjen som i dag fremstår som natur. Delområdet har ikke preg av industri i dag og vil med tiltaket få industri som en visuell påvirkning. Landskapet her er knyttet til rekreasjon hvor utsikt med Nasjonal turistveg Helgeland med utsiktspunktet, turområder på Sjonfjellet, fritidsbebyggelse som får en visuell påvirkning av vindturbinene.

Tiltakets skala dominerer over landskapet, spesielt de lavere liggende områdene.

Påvirkning av landskapskarakteren for utredningsområdet:

«Sterkt hellende terreng mot Sjøna i nord og hellende kupert terreng mot Nesna tettsted i sør. Vegetasjonen strekker seg fra kysten med landbruk og videre opp til tregrensen med skogsområder. Elver og bekker som kommer ned fra fjellet preger delområdet. Det er funnet spor fra tidligere tider, men disse er ikke synlige i det store landskapet. Bebyggelsen ligger langs kysten og noe fritidsbebyggelse ved Sjonfjellet. Fylkesvei 17 slynger seg nedover fjellsiden og det er stedvis god utsikt utover Helgelandskysten.»

Tiltaket påvirker landskapskarakteren til delområdet med vindturbiner som skaper en vegg i landskapet. I de høyere liggende områdene vil vindturbinene være godt synlige og skape et nytt element i landskapet, men her er landskapet fortsatt åpent. Fra de lavereliggende områdene langs kysten vil vindturbinene bli sterkt fremtredende/dominerende og dagens åpne landskap vil bli mer lukket.

Supplerende vurderinger:

Virkningens varighet

Ferdig etablert næringsområde vil slik denne planen søker å hjemle skape varige endringer av landskapet. Det vurderes til umulig å restaurere tilbake igjenfyllingen av Engentjønna og nedspregningen av Skarberget tilbake til dagens situasjon.

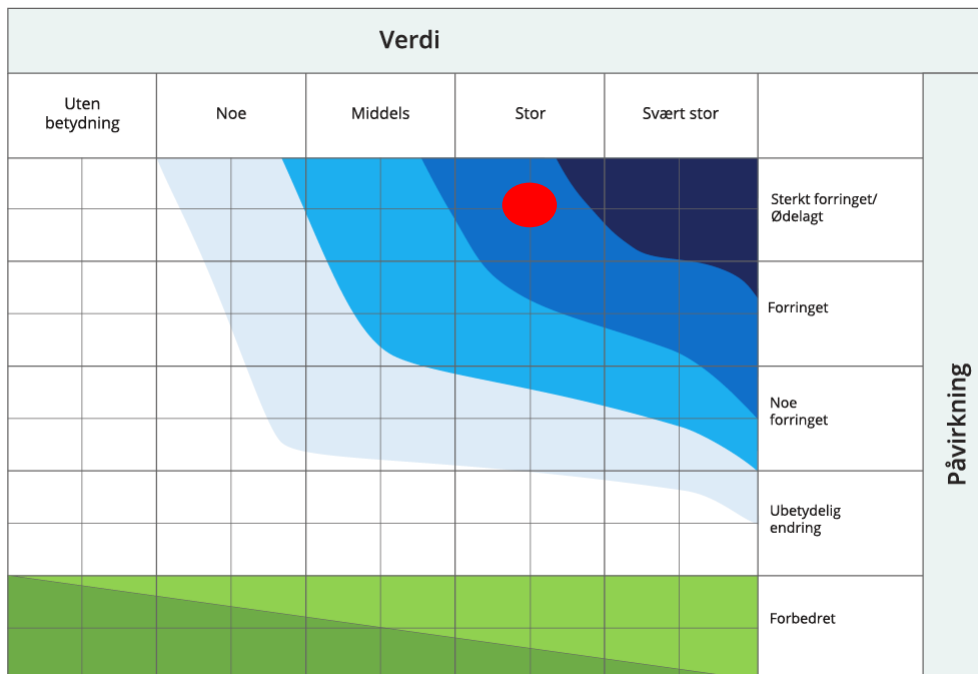
Næringsvirksomheten som vurderes her er produksjon av fundamenter for vindturbiner og montering av disse. Produksjonsplanen legger opp til å montere og lagre inntil 30 turbiner i løpet av en periode på 1,5 år. Deretter slepes turbinene ut av området.

Indirekte virkninger

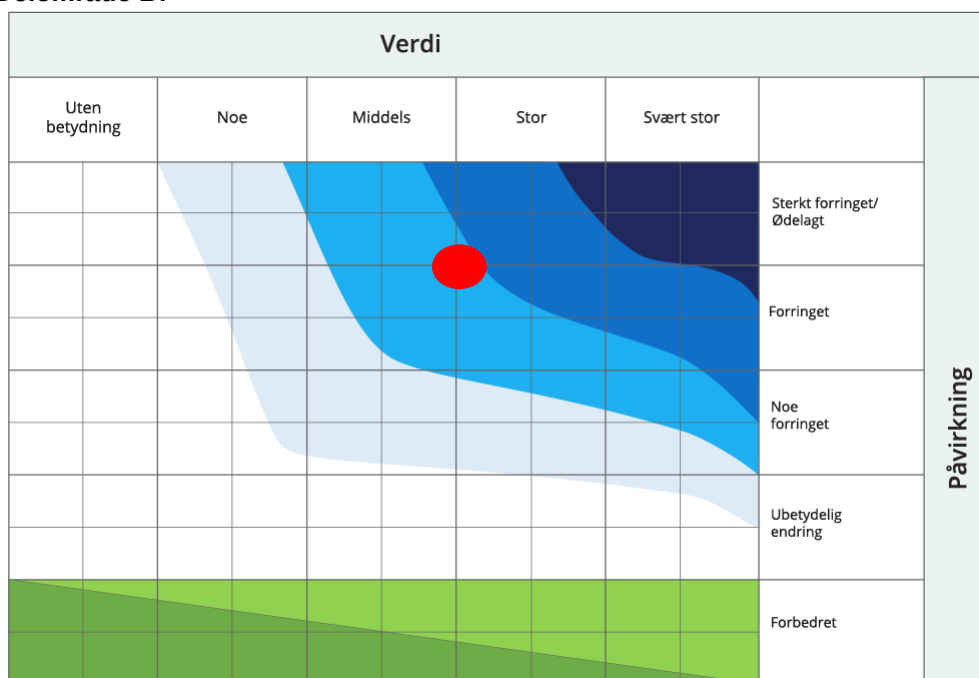
Etablering av næringsområder kan generelt gi økte klimagassutslipp og/eller påvirke friluftsområder, natur- og kulturmiljøer. For påvirkning av naturområder vises til KU for naturmangfold. For kulturpåvirkning vises til planbeskrivelse og KU Kulturmiljø. For klimagassutslipp se rapport som vurderer utslipp som følge av arealbeslag.

6.2 Vurdere konsekvenser for landskap

Delområde A:

Delområde B:

For en samlet vurdering av resultatene fra konsekvensviftene og begrunnelsen for konsekvensgrad se kap. 9 Samlet vurdering. Her begrunnes den samlede konsekvensgraden, og hva som skiller utbyggingsalternativet fra nullalternativet.

6.3 Oppsummering – påvirkning og konsekvens

Utredningsområde	Verdi	Påvirkning	Konsekvens
Delområde A Langset - Skogsleira	Stor verdi	Sterkt forringet	---Alvorlig miljøskade
Delområde B Fylkesvei 17 - Sjona	Middels-Stor verdi	Forringet – sterkt forringet	-- Betydelig miljøskade
Samlet vurdering			---Alvorlig miljøskade

Figur 6-1. Oppsummering av verdi, påvirkning og konsekvens for utredningsområdet.

7 Anleggsfasen (midlertidige påvirkninger)

Anleggsfasen vil gi midlertidig påvirkning ved igjenfylling og planering av Engentjønnna. Nedsprenging av deler av Skarberget og opparbeidelse av kai, intern infrastruktur og produksjonslokaler.

I anleggsfasen vil de permanente inngrepene anlegges. I aktiv anleggsfase kan det også muligens være behov for mellomagringsarealer for masser. Med alt anleggsarbeid vil det også følge støy og støv.

Anleggsfasen vil innebære en god del persontrafikk til området på land. Masser som skal fraktes blir transportert sjøveien. Det er usikkert om arbeidstakere vil komme sjøveien. Dette vil medføre en økt båtrafikk og aktivitet på land i tiltaksområdet. Ihht til trafikkanalysen vil det også komme en del biltrafikk i området som følge av pendling til og fra arbeid, dette vil starte allerede i anleggsfasen.

Anlegget vil være i kontinuerlig drift og dette vil medføre noe støy i forbindelse med produksjonen på området. Dette kan ihht til støyrapporten med enkelte tilpasninger i anleggsdriften gjennomføres uten å overskrive støygrensen ihht forskrift og retningslinjer, se støyrapport for utfyllende informasjon.

8 Skadereduserende tiltak

Tiltakets største utfordring for tema landskap er tiltakets størrelse, skala og visuelle utstrekning. Vindturbinene er store ferdigmontert og vil endre landskapsbildet og landskapskarakteren. Vindturbinene lagres etter montering i havet og det er slik ikke mulig å gjøre tiltak som reduserer den visuelle og strukturerende påvirkningen de har på landskapet.

Fjellskjæringen i Skarberget er lang og har en skjæringshøyde på opp mot høydekote 63. Det er vurdert å ta ned skjæringsfronten noe i toppen, og å anlegge en terreng/jordvoll langs bunn fjellskjæring som vegeteres, dette kan visuelt dempe fjellskjæringen noe. Vegetasjonsfeltet vil bli liggende bak byggene som er plassert langs fyllingskanten mot sjøen og har slik ikke den tenkte skadereduserende effekten. Fjellskjæringen høyde gjør også at det å runde av topp fjellskjæring vil ha en redusert effekt på de høyeste partiene, tiltakene vil ha best effekt der fjellskjæringen er lavere. Tiltakene kan muligens gi en bedre overgang til tilstøtende terreng. For å oppnå den tenkte effekten må det beslaglegges større arealer som medfører større tiltak med høyere fjellskjæring og mer utfylling.

Den langsgående fjellskjæringen dempes med å forankre terrasserings av fjellskjæringen i de naturlige linjene, terrassene og platåene i Høghellaren og Skarberget hvis det er teknisk mulig. Eventuelt så kan hyllenen formes og plasseres så de imiterer det naturlige terrenget, hvis det er teknisk mulig.

Vegetasjon som kan beholdes langs tiltaket forsøkes bevart. En vegetasjonssone vil dempe inngrepet i landskapet. Det bør forsøkes å beholde en høyere randvegetasjon mot Langset, og eventuelt reetablere denne hvis den går tapt. Et vegetasjonsbelte her kan bidra med å beholde noe av dagens romlighet når Skarberget blir vesentlig redusert.

Oppfyllingen av Engentjønnna vil gi en fyllingsfot ned mot eksisterende tilstøtende areal. Fyllingsfoten anbefales lagt med en slakere helning, helning 1:3 eller slakere. Oppfyllingen av Engentjønnna anbefales å ha en grønn buffersone med en minimumsbredde på 10m, helst mer. Buffersonen anlegges med et vekstlag på minimum 30 cm, fyllingen må tettes med egnede masser før vekstlaget legges på for å unngå at jorden renner inn i fyllingen. Buffersonen vegeteres med naturlig revegetering der det er aktuelt eller masseplanting med pusk med stedege arter. Buffersonen med naturlig revegetering skaper en mer naturlig fylling som innordner seg omgivelsene. Det bør velges stedege arter med en viss høyde ved gjerder så de dempes og innsyn til industriområdet reduseres vesentlig.

Industriområdet med produksjonsbygg langs kystlinjen bør utformes som et enhetlig område og gis et uttrykk som er dempet i landskapet. Byggene vil ligge helt på kai/fyllingskanten og det er ikke rom for å gjøre skadereduserende tiltak i forkant av selve byggene. Det bør her vektlegges tiltak på selve byggene med fokus på utforming, materialer og fargesetting. Byggene bør ha en nøytral fargesetting, materialer som ikke gir gjenskin i sollyset, utforming og volum som ikke bryter skalaen og retningen i landskapet.

Lysforurensning, det vil være kontinuerlig produksjon på industriområdet som gir behov for belysning gjennom hele døgnet. Det bør belyses kun områder som er nødvendig og nok for en forsvarlig drift og slik unngå å belyse arealer, bygg og elementer som ikke trengs belyst. En jevn varm belysning som ikke pulserer/blinker vil skape et mer harmonisk uttrykk.

Gjerder bør utformes/plasseres slik at det er minst mulig iøynefallende ved å ha en plassering trukket noe inn fra kanter og der det er mulig ha vegetasjon som demper eksponeringen til gjerdene. Farger og materialvalg bør falle naturlig inn i omgivelsene og ikke være et blikkfang.

8.1 Redusere antall turbiner

Det er vurdert hva det vil si for konsekvensgraden å redusere antall ferdigmonterte turbiner i opplag.

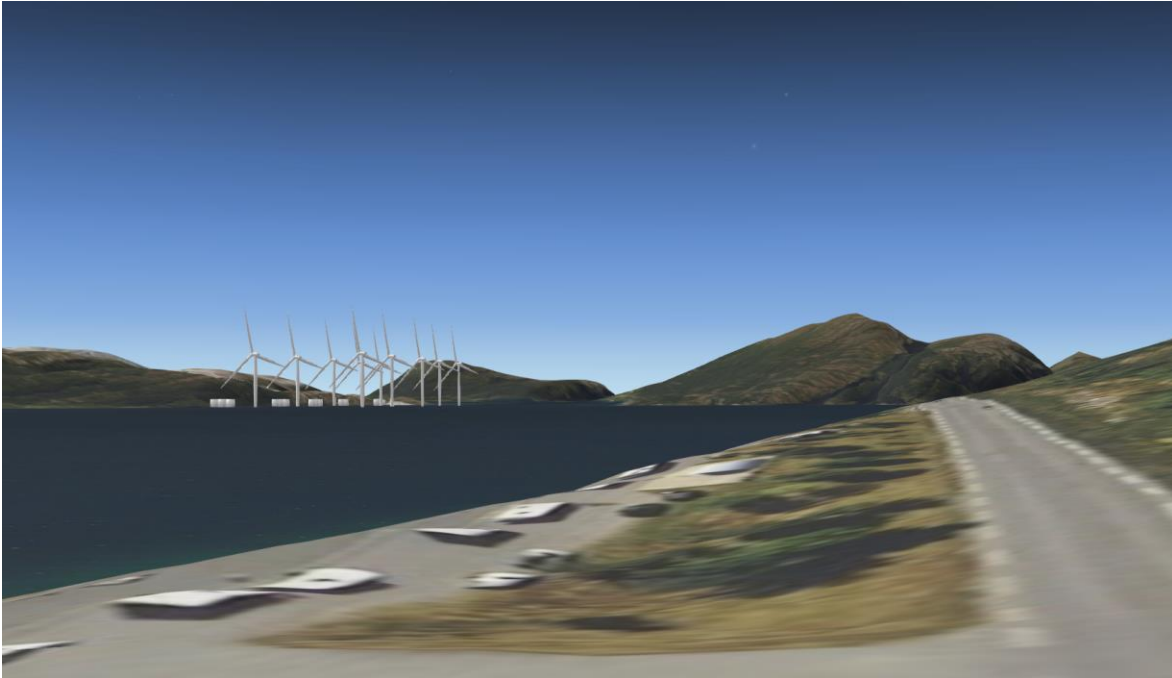
Det er i konsekvensutredningen vurdert 30 ferdigmonterte turbiner i opplag, det er under vist utklipp fra en modell som illustrerer en situasjon med 10 turbiner, utklippene er fra ca. samme ståsteder som er vurdert under kapitlet fjernvirkning. Ut fra bildene er det synlig at turbinene fortsatt vil være svært synlig i landskapet. Turbinene skaper en «vegg» i fjordlandskapet og deres størrelse og utstrekningen bryter landskapets skala. Et justert antall turbiner vil fremdeles ha en stor visuell utstrekning som gir stor fjernvirkning og turbinene vil kunne sees fra store områder rundt.

Delområdene som er vurdert i konsekvensutredningen vil fortsatt ha en påvirkningsgrad som er forringet til sterkt forringet. Dette grunnet at tiltakets påvirkning på areal, skala/dimensjon, visuelle fjernvirkning, utforming og lokalisering og arkitektonisk utforming vil være tilnærmet likt selv om antallet turbiner i opplag er 10 stk. Verdien på landskapet forblir uendret, og dette gir en konsekvens for delområdene med betydelig til alvorlig miljøskade.

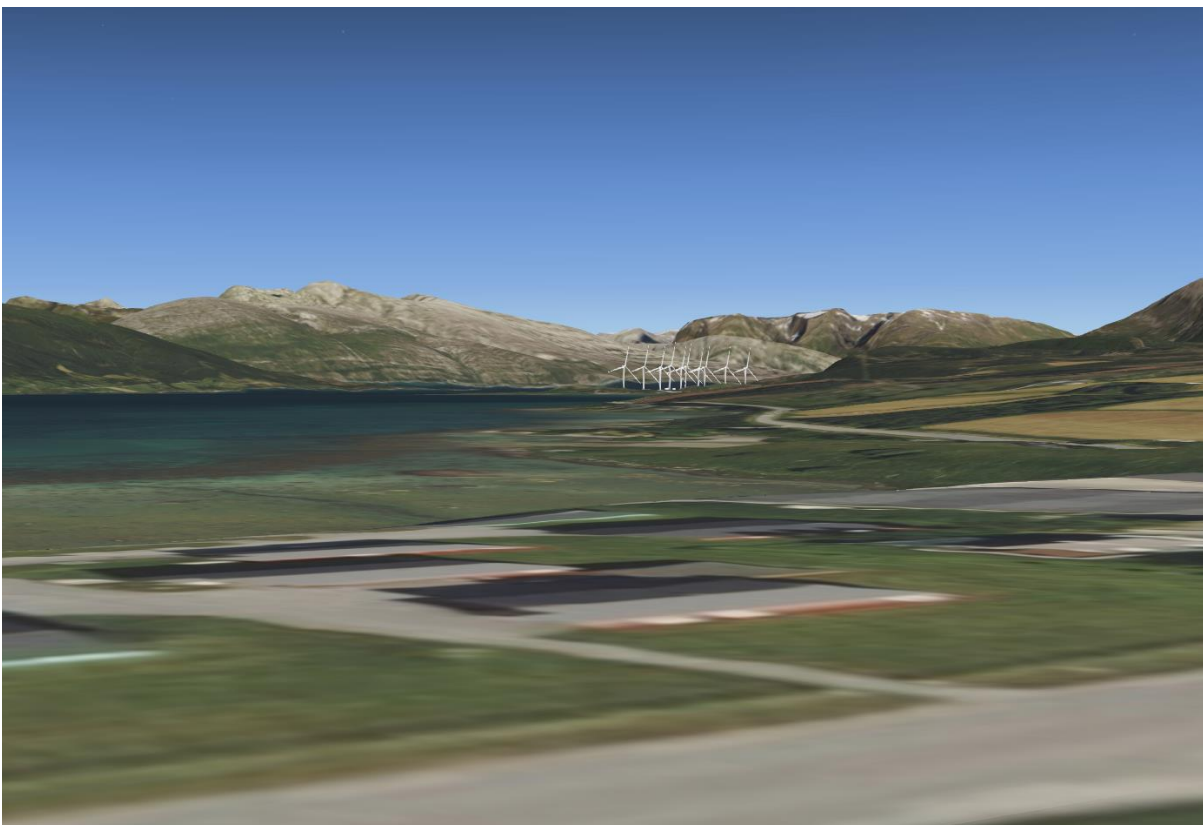
Det er vurdert at et redusert antall turbiner ikke vil påvirke samlet konsekvensgrad for landskap. Det er vurdert at tiltaket fortsatt vil ha stor negativ konsekvens grunnet plasseringen av turbinene i landskapet, deres utstrekning, størrelse og form er uendret. Turbinene med tilhørende tiltak vil fortsatt gi store varige store konsekvenser for landskapet.

Figur 8-1 Utsikt fra rasteplass/utsiktspunkt på Sjonfjellet, bilde tatt fra modell.

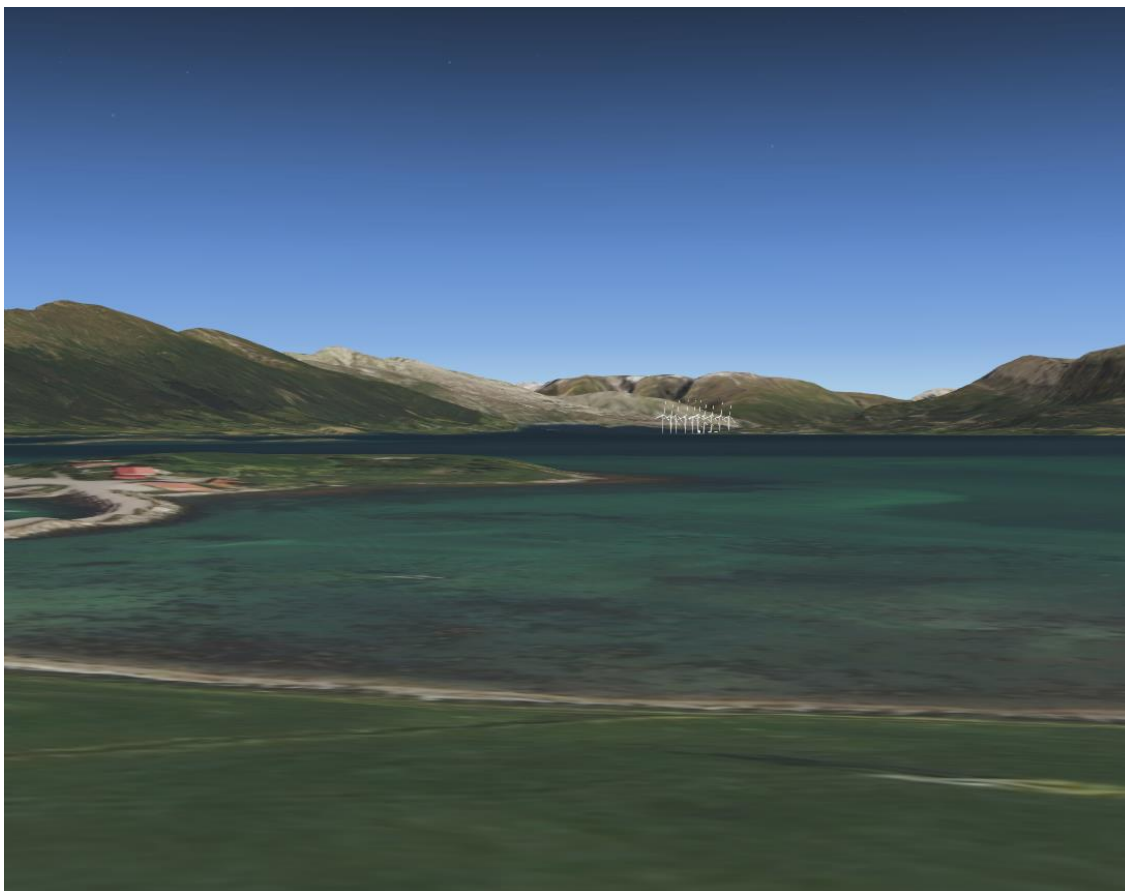
Figur 8-2 Utsikt fra Hellåga rasteplass langs Fv 17, bildet tatt fra modell.

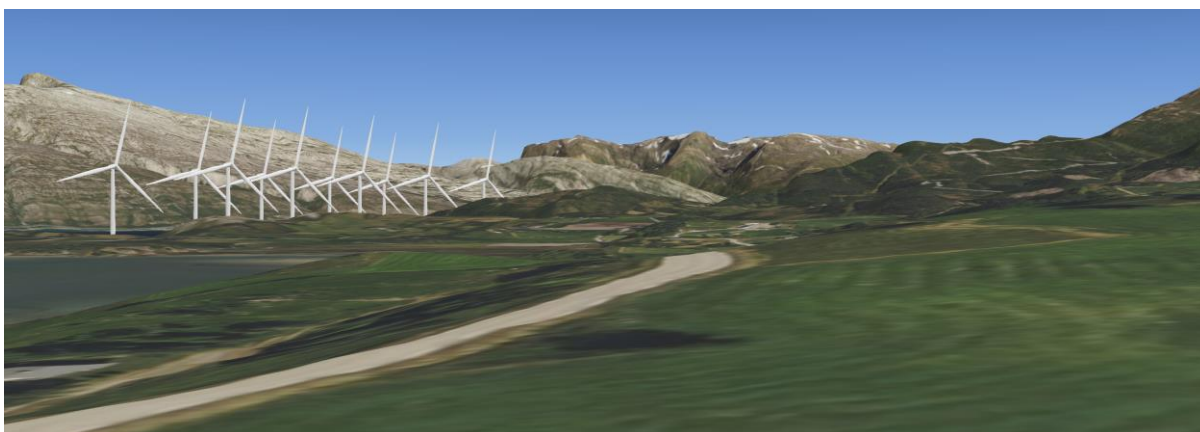
Figur 8-3 Utsikt fra Nensa tettsted, bildet er tatt fra modell.

Figur 8-4 Utsikt fra Handnesøya, bildet er tatt fra modell

Figur 8-5 Utsikt fra Hugla mot tiltaket, bildet er tatt fra modell.

Figur 8-6 Bildet tatt fra Skog langs Fv17 mot tiltakete, bildet er tatt fra modell

9 Samlet vurdering

Samlet konsekvensgrad for landskap:

Alternativer		Alternativ 0 - konsekvenser	Alternativ 1 - konsekvenser
Vurderinger			
Konsekvens for utredningsområdet		0	Stor negativ konsekvens (---)
Avveininger	Begrunne høy/lav vektlegging av enkelte delområder	-	<p>Delområdene er verdisatt til middel-stor til stor verdi og har konsekvens betydelig til alvorlig miljøskade.</p> <p>Det er her vektlagt at konsekvensen for delområde 1 er av en slik grad at det samlet sett vil gi en stor negativ konsekvens på landskapet.</p>
	Samlede virkninger		<p>Utbygging av arealene i tråd med utvidelsene som foreslås i reguleringsplanen vurderes samlet sett å gi store negative konsekvenser for landskapet – sett i lys av allerede utbygde arealer og allerede godkjente planer og tiltak i området.</p> <p>Det nye som hjemles i alternativet er et større industriområde med områder for opplagring av materiell både til land og havs samt produksjonsbygg.</p> <p>Landskapet er registrert som sjeldent i regional sammenheng. Tiltaket planlegges i et landskap som er urørt i dag, men med tilstøtende areal som er preget av utbygging, og hvor det er hjemlet for videre utbygging. Landskapet er variert og henvender seg til ulike retninger, landskapet tåler noe inngrep, men åpenheten mot havet og beliggenheten mellom kyst og øylandskapet gir begrensninger.</p> <p>Av klimaendringer som kan påvirke fagtema landskap er det spesielt viktig å ha fokus på forventet havnivåstigning.</p>
Vurdering av samlet konsekvens for miljøtema	Samlet konsekvensgrad	-	Stor negativ konsekvens (---)
	Begrunnelse		Høy konsekvensgrad, og nye tiltak endrer landskapsbildet og landskapskarakter.
Rangering	Rangering	1	2

	Begrunnelse	Innebærer nye inngrep i forhold til dagens situasjon det er åpnet for industriutvikling i hele planområdet.	Stort skalet tiltak i landskapet med stor grad av eksponering mot kysten og tilstøtende areal. Visuell fjernvirkning som strekker seg langt og nedbygging av viktige landskapsrom og elementer.
--	-------------	---	---

Figur 9-1 Sammenstilling av konsekvenser

Konsekvens av utbygging av planområdet som angitt i tiltaksbeskrivelsen vurderes samlet sett til « -- - stor negativ konsekvens» for fagtema landskap.

Den endelige påvirkningsgraden og konsekvensgraden kan endres gjennom det videre planarbeidet. Blant annet kan det ha betydning om anbefalte skadereduserende tiltak som omtalt i kapittel 6 følges opp.

10 Andre hensyn som er relevante for beslutningstaker

10.1 Virkninger i lys av nasjonale miljømål

Norge har 24 nasjonale miljømål (miljostatus.no), og; miljømål nummer 1.3: «et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner» er spesielt viktig å vektlegge i vurderingen av landskap.

Nasjonale mål for landskap inngår primært i formålsparagrafer og bestemmelser i:

Europarådets landskapskonvensjon,

Artikkel 3

Målene med denne konvensjon er å fremme vern, forvaltning og planlegging av landskap og å organisere samarbeid mellom partene.

Plan- og bygningsloven;

§ 3-1. *Oppgaver og hensyn i planlegging etter loven*

b) sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap og kulturmiljøer

Kulturminneloven;

§ 1. *Lovens formål.*

«Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning ...»

Naturmangfoldloven;

§ 1. *(lovens formål)*

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Stortingsmeldinger om kulturmiljø og naturmangfold, Meld St. 16 (2019-2020) og Meld.St. 14 (2015-2016):

Nasjonalt mål 3

Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk. Målet understreker at et mangfold av kulturminner, kulturmiljøer og landskap skal tas vare på som ressurser og grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk.

Sett opp mot nasjonale miljømål for landskap vurderes ikke planen/tiltakene å gå på bekostning av disse/umuliggjøre oppnåelse av uttalte mål. Planområdet er ikke regulert eller utbygd i dag.

10.2 Usikkerhet

Utredningen er gjort på bakgrunn av eksisterende informasjon i databaser, planer etc., men mangler direkte samtaler/kontakt med lokalbefolkning og deres opplevelse av landskapet. Hvorvidt det ville fremkommet noe av betydning for endelig resultat er usikkert, men vurdert som mindre sannsynlig. Det, i kombinasjon med at det her er snakk om utvidelse av et område som allerede er sterkt preget av utbygging, førte til at slik kontakt/intervjuer heller ikke ble prioritert ifm. denne utredningen.

Endelig utforming og høyder på alle bygg er ikke låst. De tiltakene som pr. i dag vurderes som mest sannsynlig og som en beskriver påvirkningen av landskapet for kan endre seg noe før områdene bygges ut, og dermed også endre noe på den reelle påvirkningen til slutt. Utredningen er gjort på et overordnet nivå og blir dermed noe generell, men er gjort etter beste evne på bakgrunn av tiltaksbeskrivelse i kap. 1.

11 Kilder

Publikasjoner:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) (2016) «Havnivåstigning og stormflo»

H. Lykkja et. al. (2014) «Landskapstyper i Nordland, Verdisetting», AN-rapport 6-2014.

H. Lykkja et. al. (2014, rev. 2017) «Sjeldne og typiske landskap i Nordland», AN rapport 6-2014, rev. 2017.

L. A. Uttaleiv et. al. (2014, rev. 2017) «Landskapstyper i Nordland. Typeinndeling», AN-rapport 5-2014, rev 2017.

Statens vegvesen ved Vegdirektoratet (2021) «Håndbok V712 – Konsekvensanalyser»

Nettsider:

Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune sine kartsider, www.nordlandsatlas.no

Kommunekart for div. kartutsnitt [Kommunekart](#)

Kommunekart i 3D for 3D-bilder av delområder, [Kommunekart 3D](#)

Miljødirektoratets Veileder M-1941 [Landskap - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

Miljødirektoratets Naturbase, www.naturbase.no

Miljødirektoratets Miljøinformasjonsside, www.miljostatus.no

Miljødirektoratets Kartportal Natur i Norge, <http://nin.miljodirektoratet.no/>

NVE Atlas: [NVE Atlas](#)

Riksantikvarens Kulturminnesøk, [Hjem - Kulturminnesøk \(kulturminnesok.no\)](#)

Annet:

Planvarsel og planprogram for Industriområdet Langneset

Opplysninger fra oppdragsleder

Rundskriv: Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis, T-2/16,

Bilder:

Norconsult har tatt alle bilder som ikke er direkte kreditert i bildetekst. Illustrasjonsbilder er det også Norconsult som har utarbeidet.